

Analýza prostředí přátelského rodině v Novém Bydžově 2011

Pro účely zpracování Koncepce podpory rodiny
v Novém Bydžově

Květen 2011
Ing. Daniela Lusková

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

OBSAH

Úvod	4
1 Podstata rodiny	5
2 Demografické údaje	6
2.1 Rodinné trendy	8
3 Rodiny se specifickými potřebami	10
3.1 Rodiny s dětmi do 6 let	10
3.2 Pěstounské a poručnické rodiny	11
3.3 Rozpady rodin s dětmi	11
3.4 Romské rodiny	12
3.5 Rodiny s dítětem se zdravotním postižením	19
3.5.1 Školské a sociální služby pro děti s postižením dostupné pro děti z NB	20
3.6. rodiny ohrožené chudobou	22
3.7 Rodiny pečující o seniory a členy se zdravotním postižením	24
3.8 Dysfunkční rodiny	26
3.9. Rodiny s domácím násilím	27
4 Služby pro rodiny	28
4.1 Služby dostupné v Novém Bydžově	28
4.2. Názor občanů a služby pro rodiny	31
5 Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny	34
5.1 Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny u zaměstnavatelů v Novém Bydžově a nejbližším okolí	34
5.2 Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny u města a organizací zřizovaných městem	34
6 Městský prostor přátelský rodině	37
6.1 Vybavenost parků	37
6.2 Dětská hřiště	38
6.3 Přizpůsobení veřejných prostor potřebám rodin	38
6.3.1 Vybaven veřejných budov potřebám rodin s malými dětmi	39
6.3.2 Bezpečnost dopravy	41
7 Volnočasové aktivity umožňující účast více členů rodiny	43
7.1 Pravidelně se opakující proroďinné akce	43
7.2 Možnosti neziskových organizací pro společné aktivity rodičů a dětí	44
7.3. Volnočasové aktivity v organizacích	44

zřizovaných městem		
7.4	Podpora rodin Městem Nový Bydžov	46
7.4.1	Finanční podpora prorodinných aktivit	46
7.4.2	Přímá podpora rodin	48
7.4.2.1	Vítání občáňů	
7.4.2.2	Startovací byty pro rodiny a sociální bydlení	48
7.4.2.3	Slevy na odpady	49
7.4.2.4	Rodinné vstupné do městských zařízení	49
8	Komunikace s rodinami	50
9	Preference občanů	51
10	Shrnutí a závěry	53

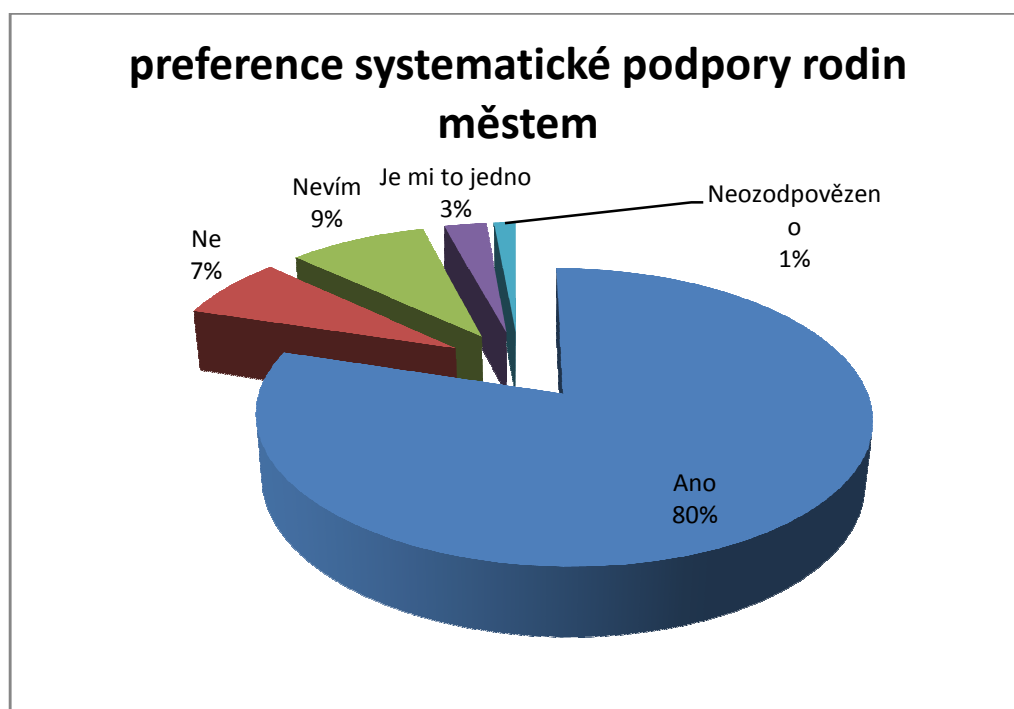
Úvod

Důvodem ke zpracování analýzy prostředí přátelské rodině je snaha samosprávy města podívat se na přístup Města, jeho organizací a organizací činných na jeho území, z hlediska podpory rodiny. Dokument je podkladem ke zpracování Koncepce podpory rodiny v Novém Bydžově, která by měla nastavit možná opatření podporující rodinu více než dosud, nebo alespoň současnou podporu udržet.

Na sběru dat pro analýzu spolupracovalo mnoho zaměstnanců města, zejména pak pracovníci Odboru sociálních věcí a školství.

Obecné informace byly čerpány z odborné literatury (O. Matoušek: Rodina jako instituce a vztahová síť), a z Národní právy o rodině z roku 2004 vydané MPSV.

S analýzou jako základním dokumentem pracuje Pracovní skupina pro přípravu Koncepce podpory rodiny v Novém Bydžově, která je složena ze zastupitelů, lidí s rodinou pracujících a občanů města, kteří jsou rodiči a starají se o blízké.

Zdroj: průzkum názoru občanů, Odbor sociálních věcí a školství, listopad 2010

Z průzkumu provedeného v rodičovské veřejnosti, kde vzorkem bylo 292 odpovědí, vyplývá, že 80% dotázaných občanů města se domnívá, že Město Nový Bydžov by mělo rodinu systematicky podporovat.

1 Podstata rodiny

Rodina je v první řadě vztahovou sítí, v druhé institucí, přizpůsobenou svým potřebám a tradicím daným lidskou kulturou.

Jednou z hlavních a stále nenahraditelných funkcí rodiny ve společnosti je její biologickoreprodukční role. Neméně společensky významná je funkce socializační.

Otázka formy mimo domácí socializace především malých dětí je dodnes v různých evropských zemích diskutována a neexistuje k ní jednotný přístup. Základní shoda však panuje v tom, že sféra výchovy je vždy primárně věcí součinnosti rodiny a státu s výsadní rolí rodiny v možnosti volby vztahu mezi oběma složkami. Výchovná funkce rodiny ve smyslu přípravy dítěte na život ve společnosti je tak zásadní a její plná náhrada jinou institucionální formou s sebou nese vždy riziko ohrožení zdravého rozvoje dítěte.

Na rozdíl od předchozích dvou sfér není sociálně-ekonomická funkce rodiny bezprostředně závislá na přítomnosti dětí. Vychází z principu, že rodina ve společnosti existuje jako integrální sociální skupina i ekonomický subjekt, v němž je společně zajišťována strava a zabezpečení materiální existence jeho jednotlivých částí – členů rodiny. Také tato funkce je v současnosti vytlačována do mimo rodinného prostoru tím, že její výkon je z velké části zajišťován jinými sociálními institucemi. Výlučně na rodinném životě je dosud závislá funkce regenerační a podpůrná, která zahrnuje veškerou vzájemnou emocionální podporu jednotlivých členů rodiny, ale také případnou finanční či hmotnou pomoc. Zatímco hmotně a finančně podpůrnou roli přejímá od 19. století stále více sociální stát, emocionálně-stabilizační funkce je stále více centrální úlohou fungování rodiny. Zdravá rodina je tak stále jedinou zárukou výchovy zdravých a emocionálně stabilních dětí.

Zdroj: Národní zpráva o rodině

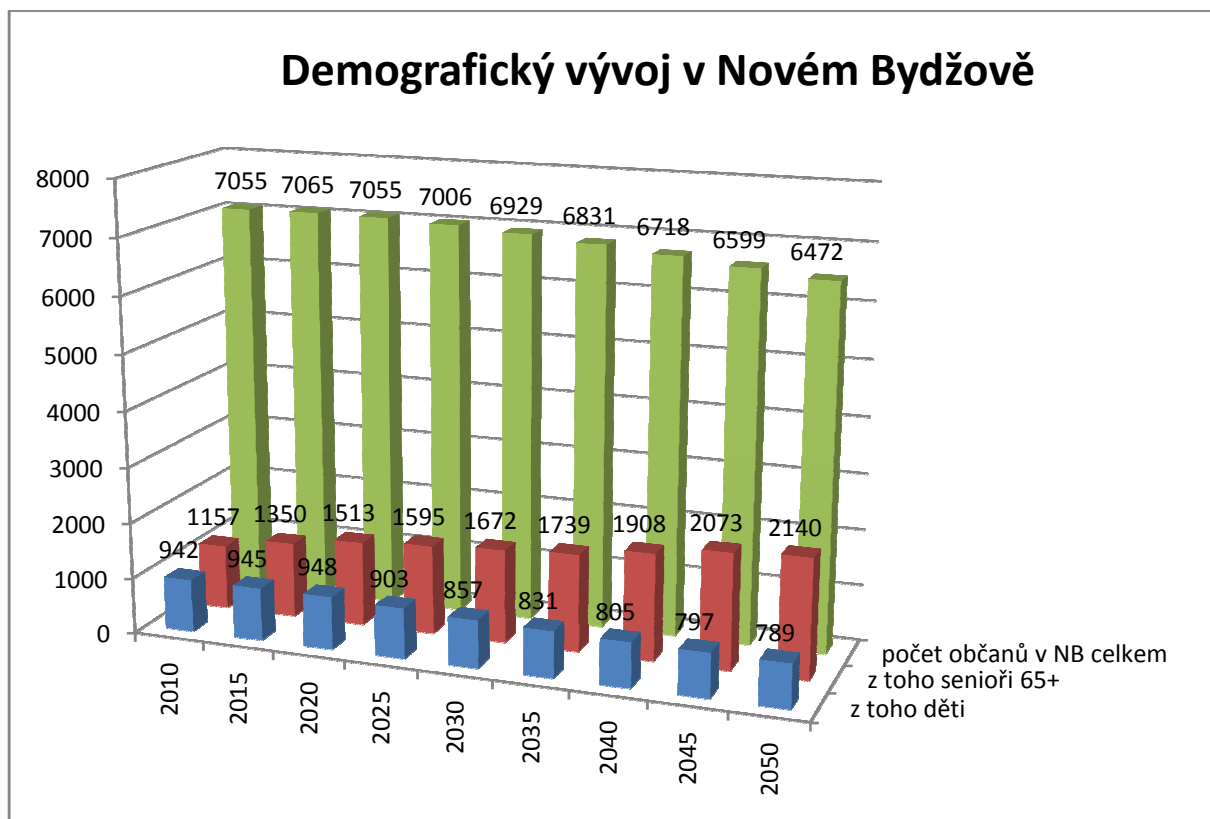
Současná evropská a česká rodina vykazuje tyto trendy:

- Odkládání sňatků a rození dětí na dobu co nejpozdější
- Zakládání rodin neformálně, bez legálního sňatku (vykazují spokojenější, ale méně stabilní soužití)
- Zvyšování rozvodovosti
- Pokles ochoty lidí po rozvodu vstupovat do dalšího svazku a mít další děti
- Omezování počtu dětí v rodině, případně je nemít vůbec
- Prodlužování doby společného soužití rodičů a dospělých dětí

2 Demografické údaje

Nový Bydžov je regionálním centrem, místem, kde sídlí úřady veřejné správy, nebo v něm mají pobočky. Městský úřad je úřadem s rozšířenou působností státní správy.

V lednu 2011 mělo město 7 043 občanů s hlášeným trvalým pobytem.

Zdroj: Analýza města přátelského seniorům, Nový Bydžov, r.2010

Uvedený graf znázorňuje předpokládaný vývoj počtu občanů, se zaměřením na dvě citlivé skupiny, tedy na děti a seniory. Obě skupiny vyžadují vysokou míru péče uvnitř rodiny. Předpokládá se mírné klesání počtu obyvatel celkem, stoupání počtu seniorů a pozvolné klesání počtu dětí do 14 let.

	počet členů v domácnosti				celkem
	2	3	4	5+	
úplné rodiny celkem	589	420	585	124	1718
z toho bez závislých dětí	589	226	77	6	898
z toho se závislými dětmi	x	194	508	118	820
neúplné rodiny celkem	215	109	19	8	351
z toho bez závislých dětí	114	25	1	x	140
z toho se závislými dětmi	101	84	18	8	211
ostatní typy domácností	858				
Celkem domácností	2927				

Zdroj: SLDB 2001

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

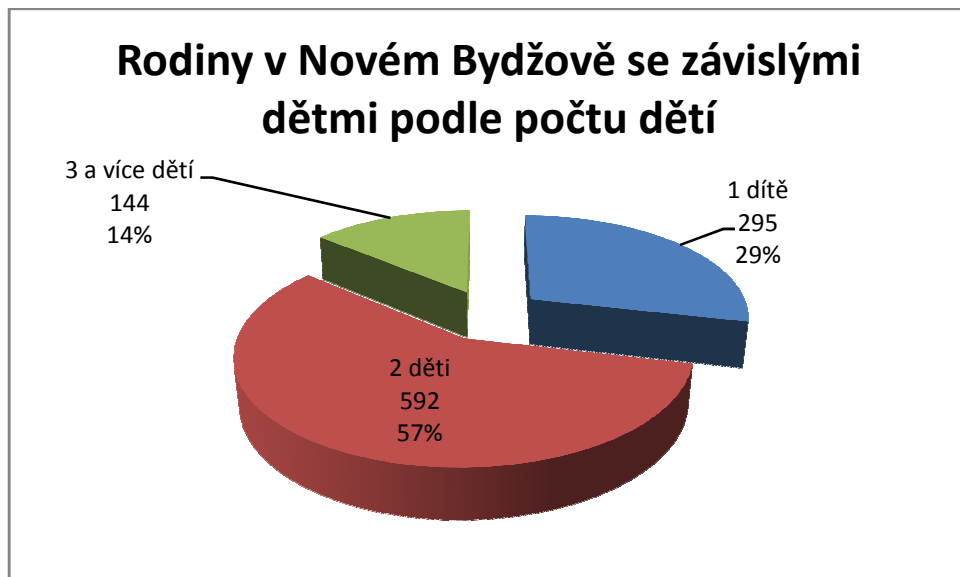
OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

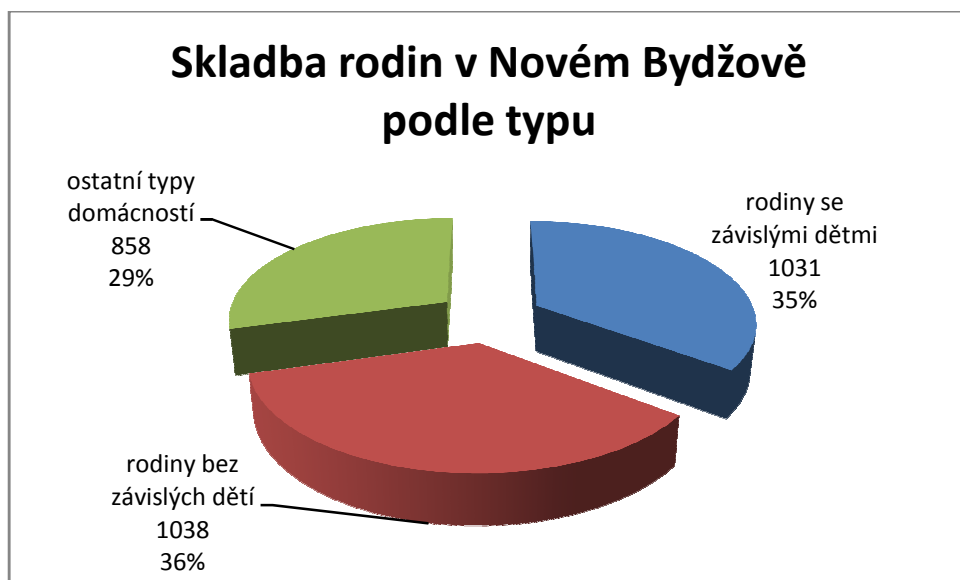
PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Tabulka je přehledem počtu rodin dle typů a počtu členů, jak bylo zjištěno cenzen v roce 2001. Předpokládaný počet a jejich skladba rodin v roce 2011 jsou zhruba stejné. **V Novém Bydžově je zhruba 1718 úplných rodin, z toho se závislími dětmi 820 rodin, tj. 48% z úplných rodin. Neúplných rodin je 351, z toho 211 se závislími dětmi, tj. 60%. V neúplných rodinách je tedy vyšší procento závislých dětí.**

Zdroj: SLDB 2001

Graf znázorňuje skladbu rodin s dětmi v Novém Bydžově podle počtu dětí. Největší zastoupení mají rodiny s dvěma dětmi, je jich 592, 57%. Se třemi a více dětmi je zhruba 144 rodin, 14%, předpokládáme-li současný trend nukleárních rodin, kdy nežije více generací ve společné domácnosti. S jedním dítětem žije 295, 29% rodin. Jedná se o souhrn rodin úplných i neúplných.

Zdroj: SLDB 2001

Graf znázorňuje zastoupení rodin podle typu. 35% rodin v Novém Bydžově pečuje o závislé děti. 36% rodin žije bez závislých dětí, ostatní typy, tj. domácnosti jednotlivců a nerodinné domácnosti tvoří 29% z celkového počtu rodin.

2.1 Rodinné trendy

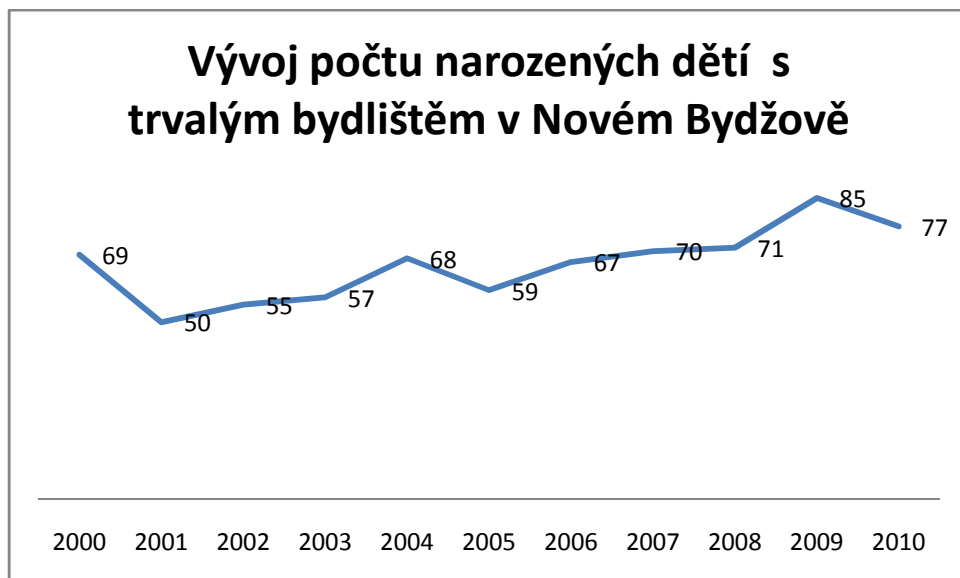
V současné společnosti je volba zaměstnání, kariéra, úspěch, ale i volba partnera, počtu dětí apod., převážně výsledkem rozhodnutí toho kterého jedince. Rozhodnutí uzavřít sňatek je v dnešní době chápáno spíše jako projev citového pouta mezi snoubenci a je tedy čistě soukromou událostí.

Počet narozených dětí je pak jedním z determinantů věkové struktury a ovlivňuje tak proces stárnutí, jež se dotýká všech stránek společenského života počínaje ekonomickou a konče např. vzděláváním.

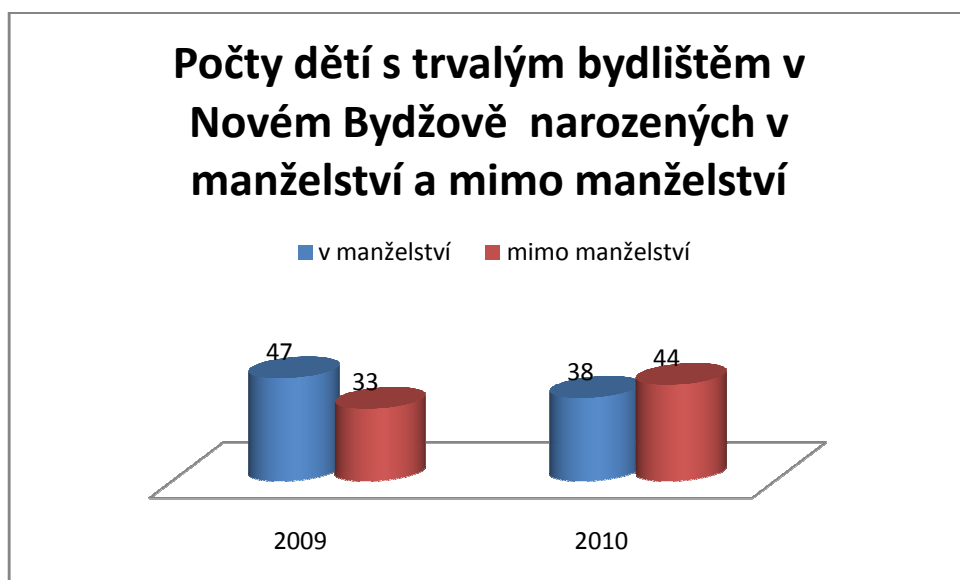

Zdroj: Organizačně-správní odbor Města Nový Bydžov

Počet uzavřených manželství také v Novém Bydžově klesá, v souladu s národním trendem.

Zdroj: Organizačně-správní odbor Města Nový Bydžov

Zdroj: Organizačně-správní odbor Města Nový Bydžov

Počet narozených dětí, které mají trvalé bydliště v Novém Bydžově za posledních 6 let stoupá, v souladu s národním trendem. Rovněž tak stoupá počet dětí, které se rodí mimo institut manželství.

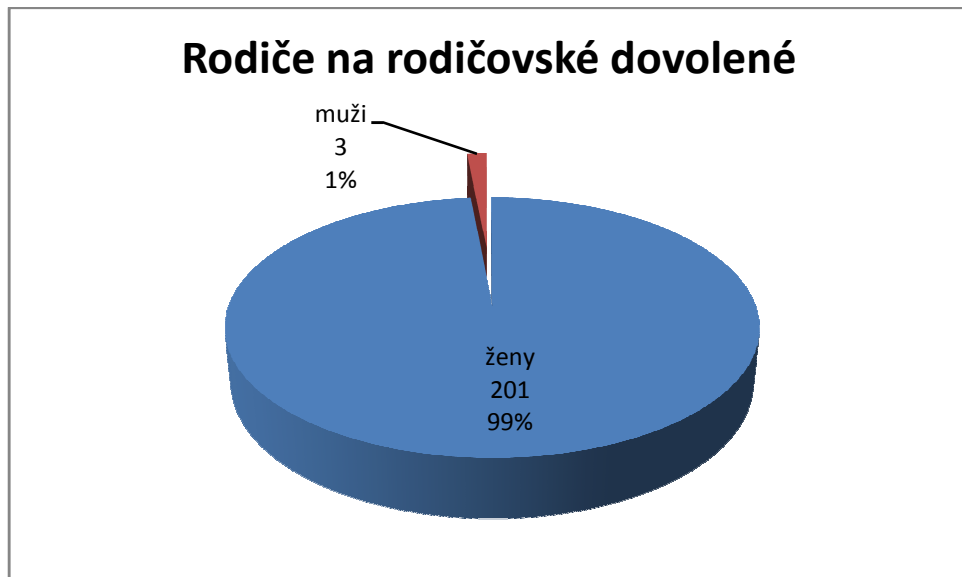
3 Rodiny se specifickými potřebami

Mnoho rodin má specifické potřeby, na které samospráva reaguje nebo je třeba, aby reagovala. Specifické potřeby mají rodiny s malými dětmi, s více dětmi, rodiny v rozpadu, dysfunkční, pěstounské rodiny, rodiny pečující o člena závislého na péči či se zdravotním postižením, chudé rodiny a rodiny, kde se vyskytuje domácí násilí.

3.1 Rodiny s dětmi do 6 let

Zdroj: Úřad práce České republiky, pobočka Nový Bydžov

Zdroj: Úřad práce České republiky, pobočka Nový Bydžov

V březnu 2011 bylo v Novém Bydžově, dle údajů Úřadu práce, **204 osob na rodičovské dovolené**. Z toho 201 žen a 3 muži. 3% všech občanů města jsou na rodičovské dovolené. Z osob na rodičovské dovolené je pouze 1% mužů. Z uvedeného vyplývá, že k celodenní péči o děti je stále ještě přístupováno velmi tradičně, péče o děti je doménou žen.

Z evidence obyvatel vyplývá, že k 1.4.2011 je 417 dětí ve věku 0-6 let. Z tohoto a výše uvedeného lze soudit, že **ve městě žije cca 300 rodin s dětmi ve věku do 6 let**.

3.2 Pěstounské a poručnické rodiny

rok	Počet dětí v péči celkem
2008	3
2009	5
2010	5

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, úsek sociálně právní ochrany dětí, Město Nový Bydžov

V Novém Bydžově činí podíl pěstounských a poručnických rodin 0,5% z celkového počtu rodin pečujících o závislé děti. Zastoupení tohoto typu péče o děti je v souladu s republikovým průměrem.

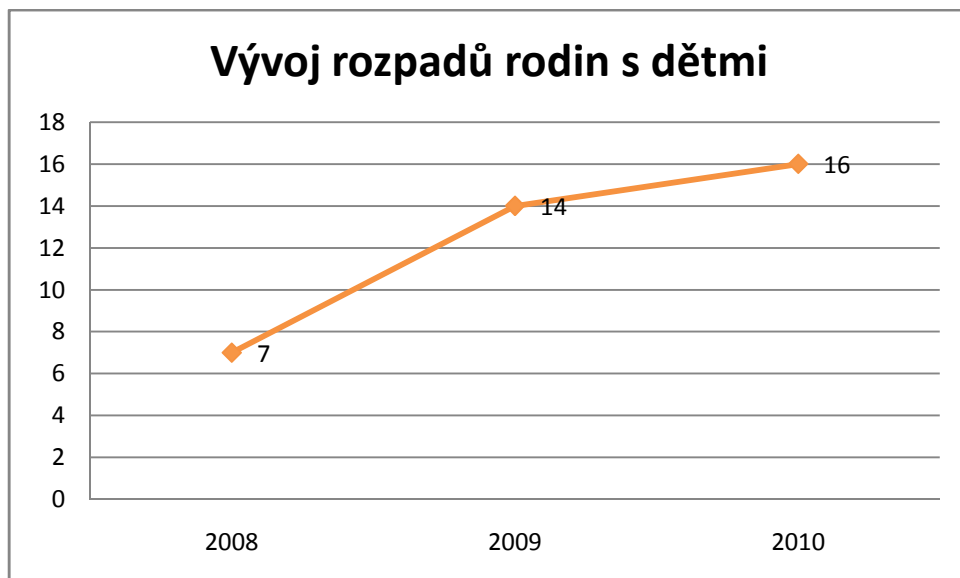
3.3 Rozpady rodin s dětmi

Vysoká rozvodovost je dlouhodobým rysem rodinného chování české populace a nezměnily na tom zásadně nic ani okolnosti sociálních a ekonomických změn v devadesátých letech a na počátku tohoto století. Důvody rozpadů manželství, které jsou oficiálně uváděné v rámci rozvodových sporů, se zásadně nemění, jsou to zejména poruchy komunikace, nevěra, finanční neshody.

Zvláštní pozornost zasluhuje citlivé téma dopadu rozvodu na péči rodičů o děti, na jejich vzájemné kontakty. Soudní praxe svěřující děti v téměř 90 % případů do péče matky má své opodstatnění, lépe řečeno vysvětlení, v tom, jaká dělba péče o děti tradičně existuje ve většině českých úplných rodin, tedy i rodin před jejich rozpadem. Menší počty rozhodnutí o svěřením dítěte do výchovy otce tedy nelze považovat za diskriminaci otce při výchově nezletilých dětí. Převážnou část péče poskytují matky, a to zejména v zabezpečování základních potřeb dítěte. Tento stav je dán obvykle tím, že otec nemá podmínky pro zajištění dostatečné péče o dítě, např. nemá byt, jeho profese neumožňuje, aby dítěti zajistil stálou péči, někdy ani nemá o výchovu dítěte zájem.

Na druhé straně jedním z nejzávažnějších negativních dopadů rozvodů je omezování styku dítěte s rodičem, kterému nebylo soudem svěřeno dítě do péče.

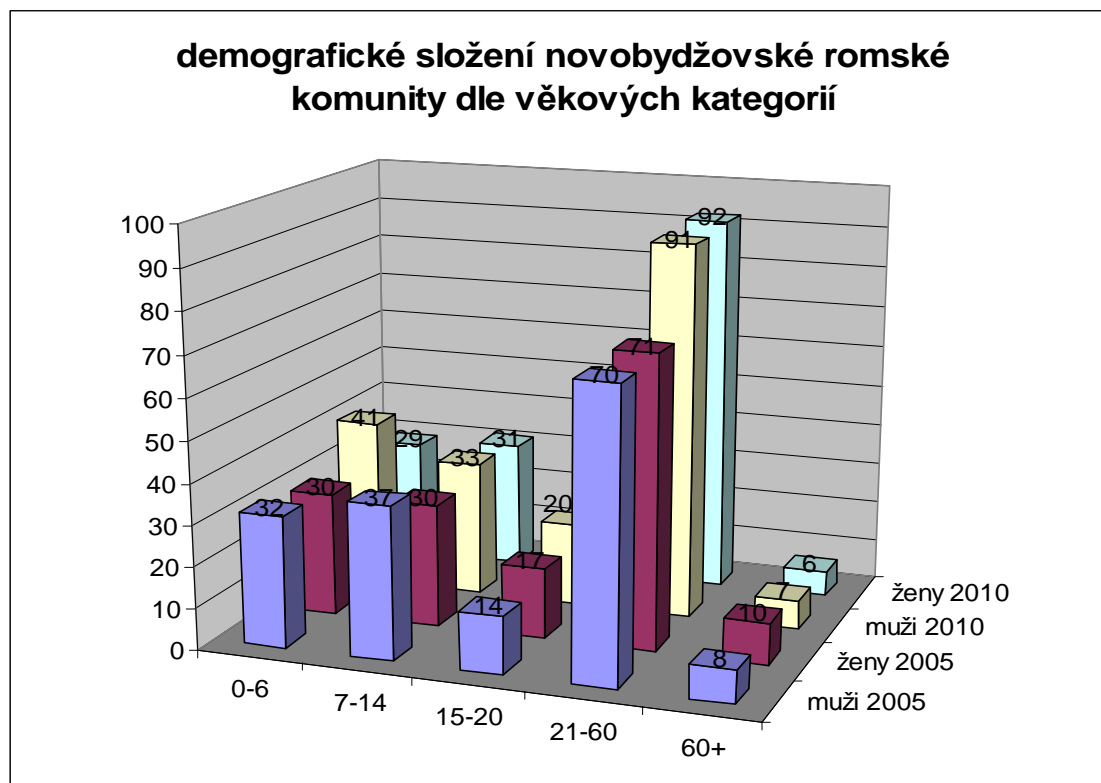
Zdroj: Národní zpráva o rodině

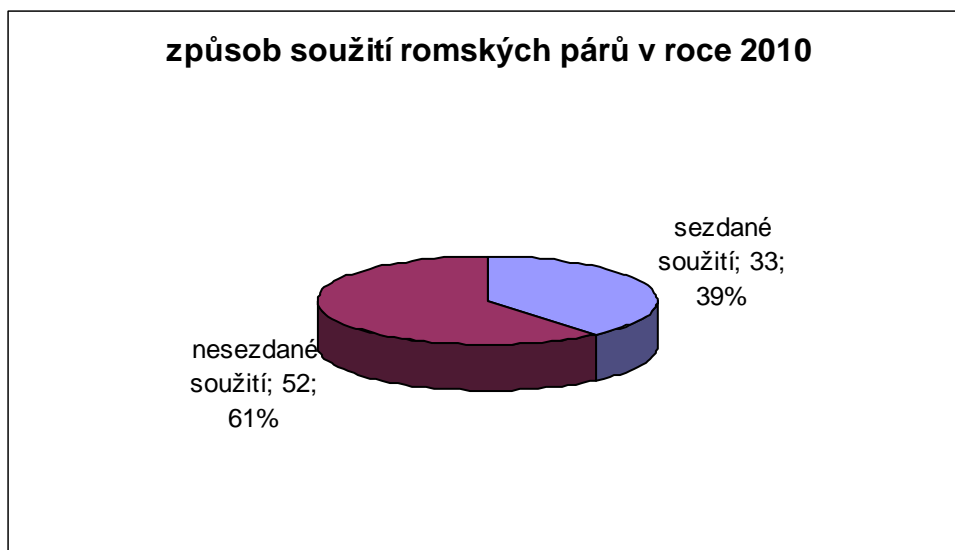
Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, úsek sociálně právní ochrany dětí, Město Nový Bydžov

Z grafu jednoznačně vyplývá **100% nárůst rozpadů rodin s dětmi mezi léty 2008 a 2009** v Novém Bydžově, poté je růst jen mírný. Počet rozpadů rodin společně s trendem nesezdaných partnerství poukazuje na krizi rodiny a instituce manželství, toto je ovšem celorepublikový trend, nikoli specifikum Nového Bydžova.

3.4. Romské rodiny

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

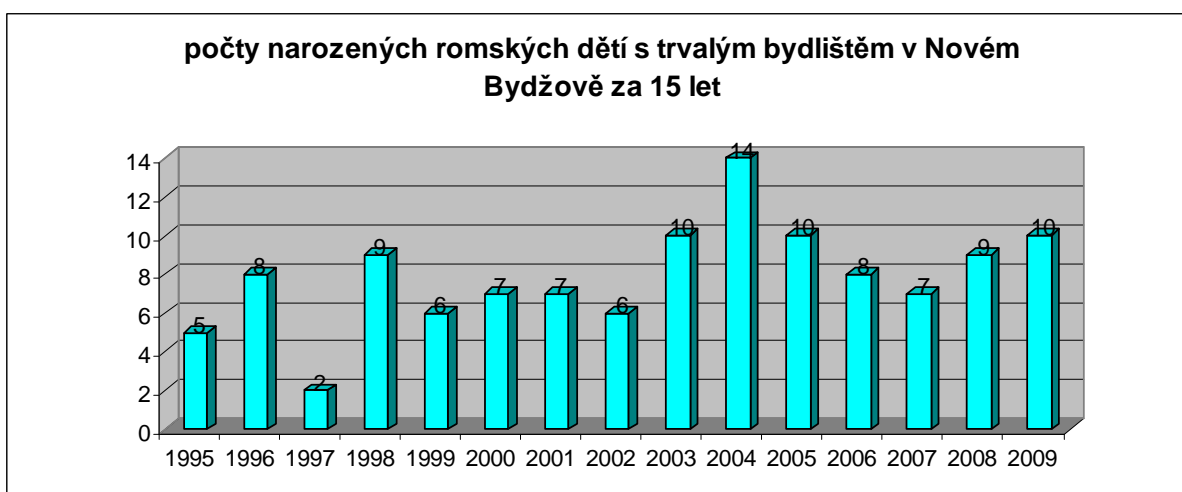
Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

V 87 romských domácnostech v Novém Bydžově žije, dle údajů z roku 2010 377 osob.

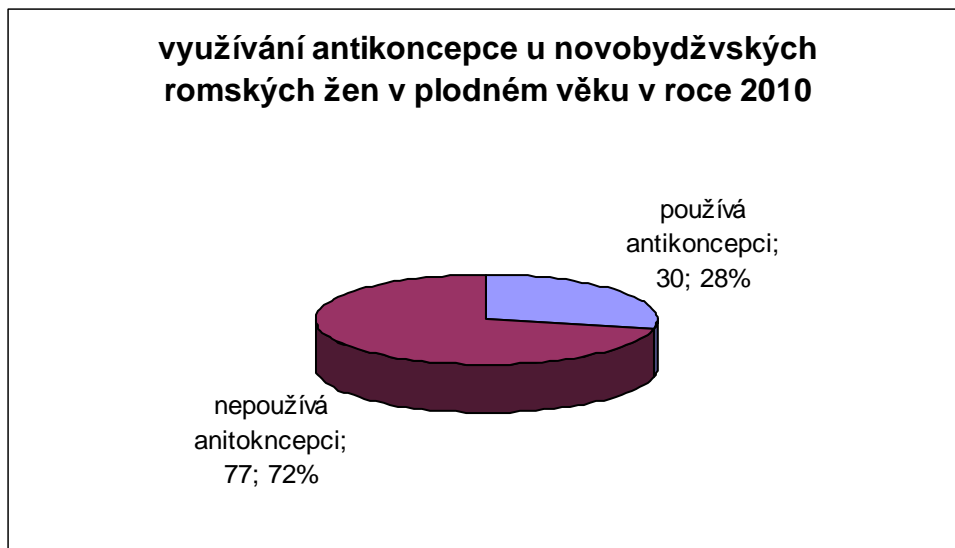
Počet mužů a žen je vyrovnaný v obou zkoumaných letech. Poměr dětí do 15 let v komunitě je 35,5% (134 dětí).

Struktura romské komunity se během pěti let výrazně nezměnila, výkyv je pouze u nejmladší věkové skupiny chlapců, kterých se v posledních 5 letech narodilo více. Pro novobydžovskou romskou komunitu je charakteristický **nízký počet členů nad 60 let, nejstaršímu Romovi je v době šetření 70 let**. Počet nejstarších členů komunity se, na rozdíl od většinové společnosti, v průběhu zkoumaných let snížil.

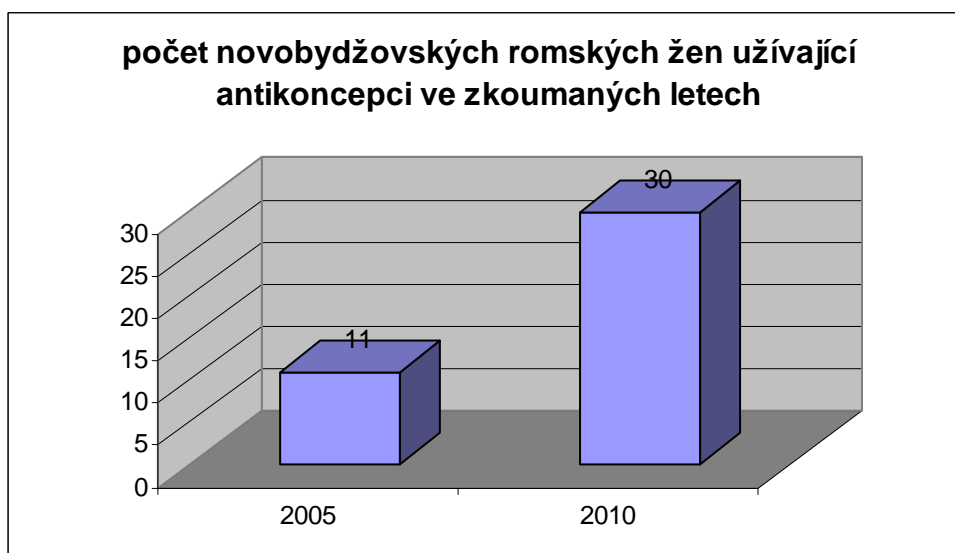
61% párů žije v nesezdaném soužití.

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

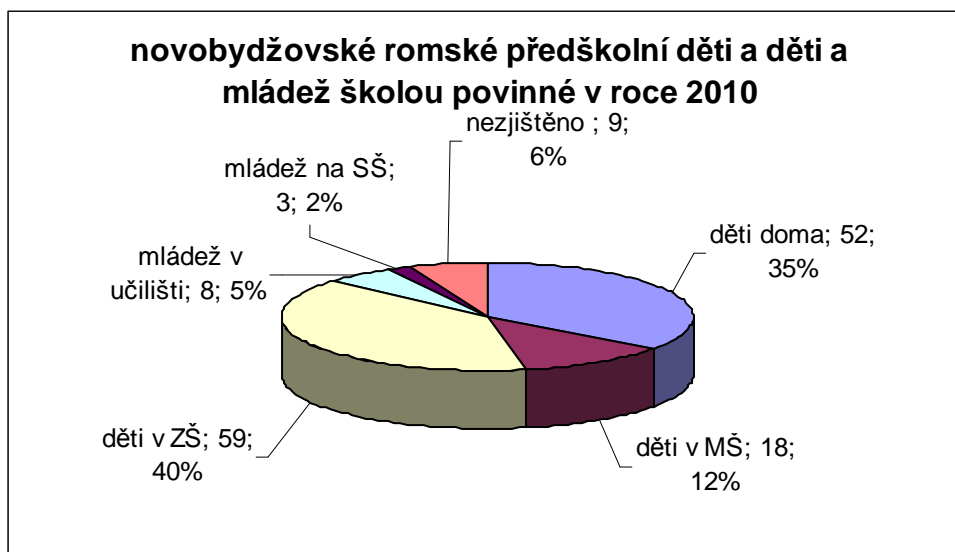
Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

Poměr romských dětí narozených v posledních letech je podle kvalifikovaného odhadu 16% ze všech živě narozených, což o 11 % převyšuje současný poměr romské menšiny vůči většinovému obyvatelstvu.

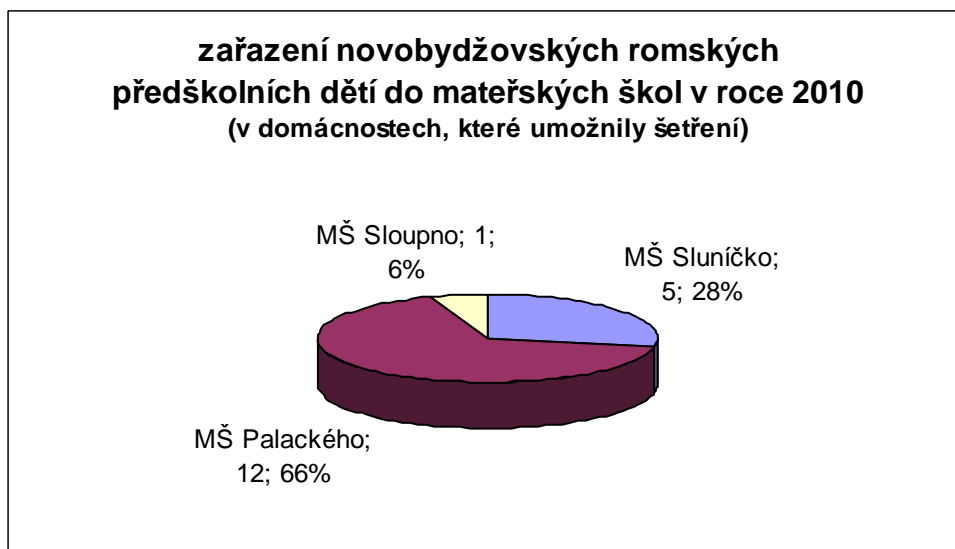
Roční počet narozených romských dětí se v posledních letech pohybuje nad mediánem 15letého období 8. Výrazný výkyv směrem nahoru byl v roce 2004 v souladu s trendem celé společnosti.

Romských žen v plodném období je 107, z nichž 13 plánuje **v následujících 3 letech počít 18 dětí.**

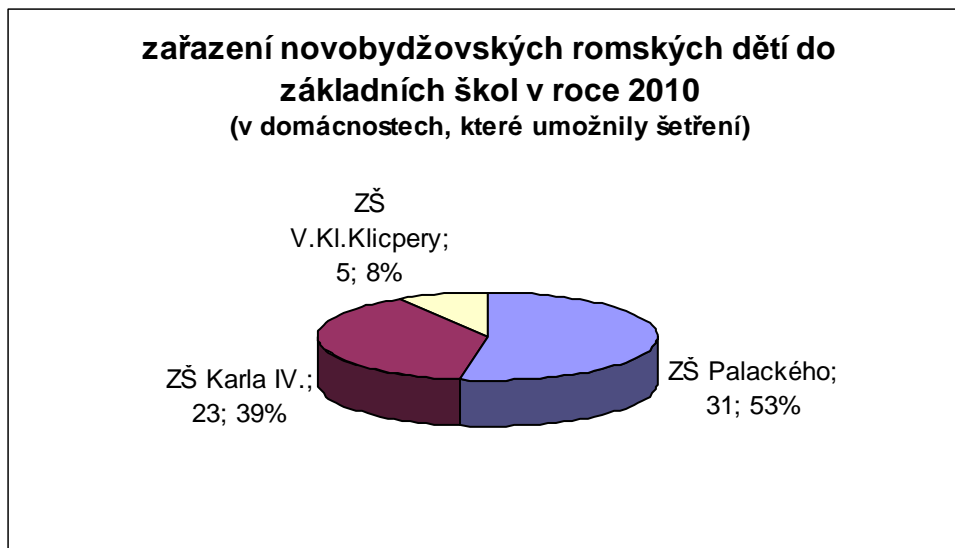
Pouze 28% romských žen v plodném věku používá některou z forem antikoncepce, přesto je **současné používání antikoncepce tedy téměř třikrát vyšší**. Nejvíce preferovaným druhem antikoncepce je nitroděložní tělísko, následují pilulky.

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

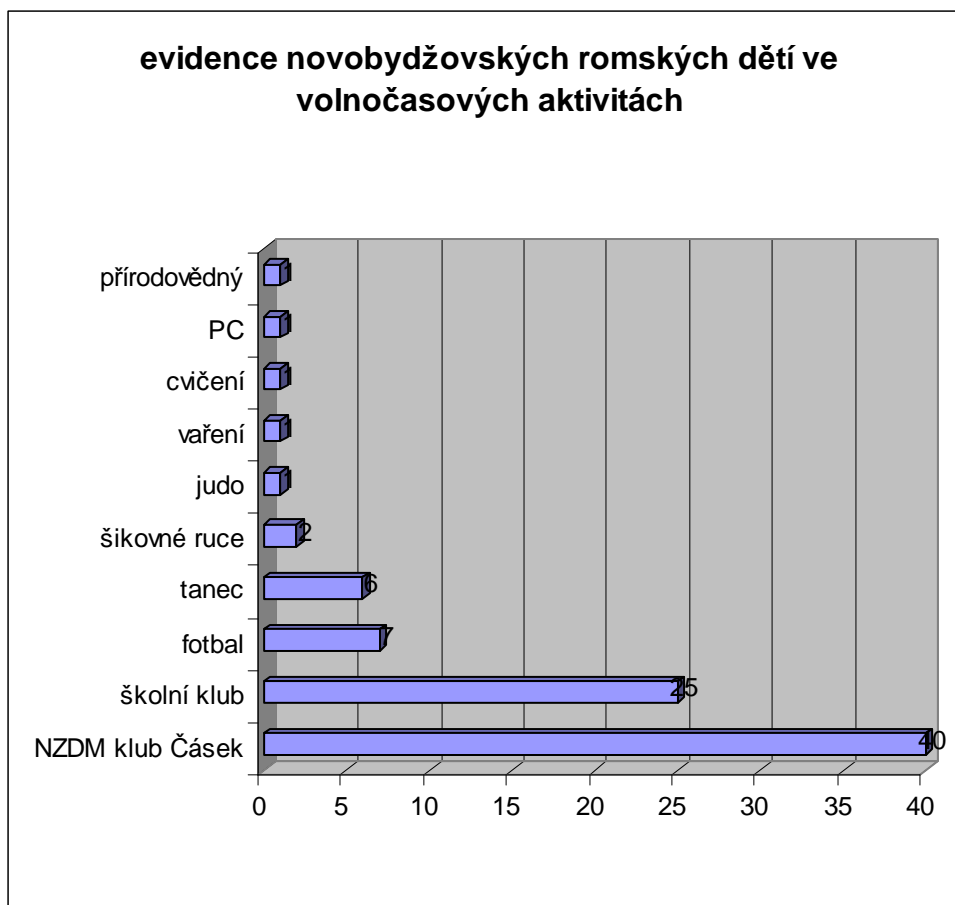

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

V lednu 2010 je **11 mladých Romů na učilišti nebo střední škole**. Vysokou školu nemá žádný Rom, stejně jako před pěti lety.

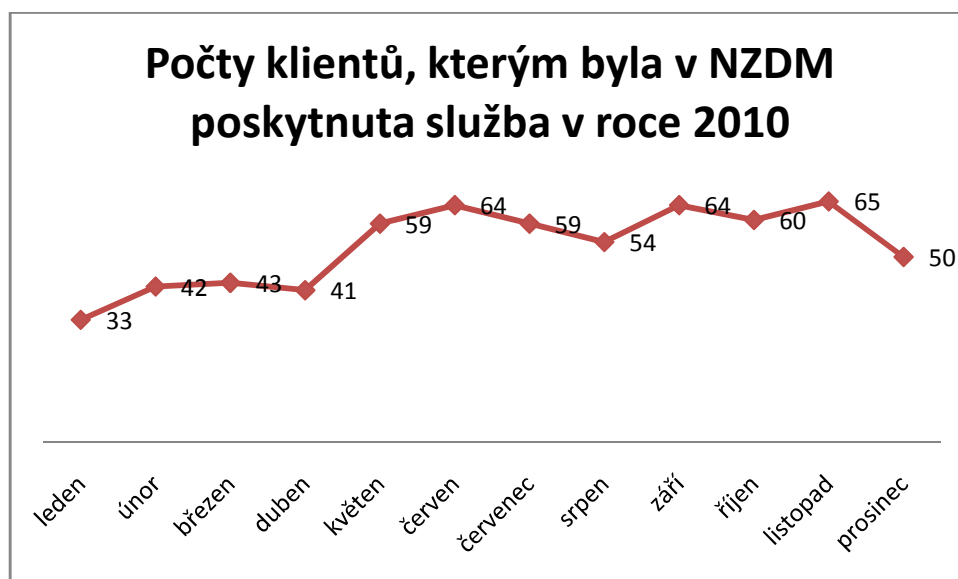
Romské rodiny při zápisu malých dětí do mateřské školy **preferují MŠ Palackého**.

Školou povinné děti jsou hlášeny převážně na ZŠ Karla IV., ovšem z celkového počtu romských školou povinných dětí je **53% v ZŠ Palackého**.

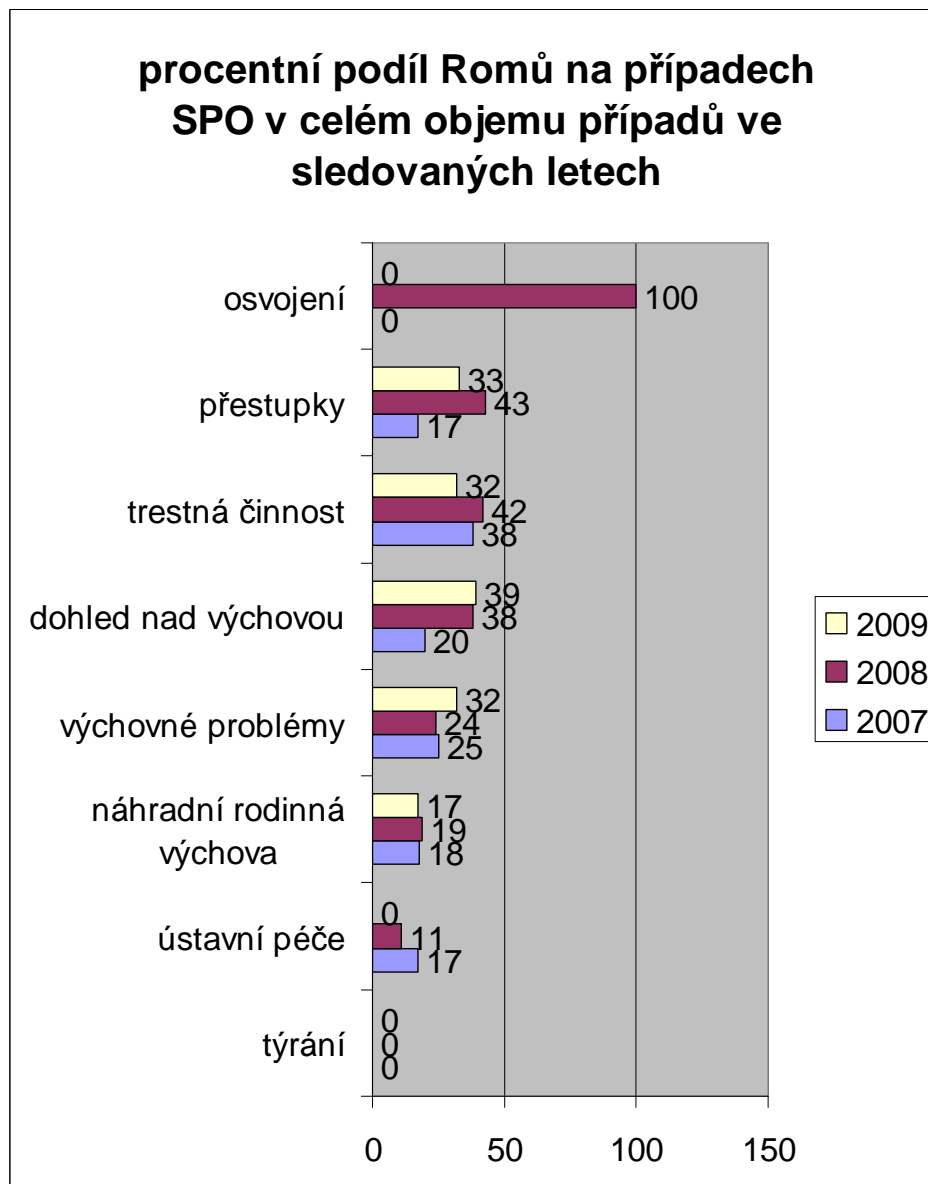
Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

59% romských školou povinných dětí navštěvuje nějakou volnočasovou aktivitu ať už organizovanou nebo neorganizovanou (NZDM). Aktuálně je preferováno nízkoprahové centrum a školní klub, následuje fotbal a tanec v kroužku „Děti z města“.

Zdroj: Statistika Duha o.p.s.

Graf znázorňuje pohyb počtu klientů, kterým byla v NZDM DoPatra poskytnuta služba v jednotlivých měsících roku 2010. Celkem bylo k 31.12.2010 v evidenci 117 osob a bylo vykonáno 5842 úkonů sociálních služeb.

Zdroj: Město Nový Bydžov, Závěrečná zpráva o stavu romské komunity v Novém Bydžově, 2010

Osvojení bylo ve sledovaných třech letech pouze jedno, v roce 2008 a bylo to romské dítě. V roce 2008 **zavinily romské děti a mládež 43% všech přestupků, 42% činů jinak trestných.** Dohledy nad výchovou v roce 2009 byly z 39% případů u romských dětí a mládeže (v roce 2005 to bylo 20%), 32% řešených výchovných problémů bylo v romských rodinách. V náhradní rodinné výchově jsou v 17% případů romské děti.

Pozitivním jevem je pokles romských dětí v ústavní péči, v roce 2009 nebylo v péči žádné romské dítě. Týrání dětí se v romských rodinách ve sledovaných letech nevyskytovalo.

3.5 Rodiny s dítětem se zdravotním postižením

V případě rodiny se členem se zdravotním postižením se může jednat jak o situaci, kdy se do rodiny narodí dítě se zdravotním postižením nebo se dítě zdravotně postiženým později stane, tak o situaci, kdy je zdravotně postiženým některý z rodičů, popřípadě oba. V obou případech s sebou tato situace přináší řadu specifických problémů a potřeb, které dané rodině budou s velkou pravděpodobností ztěžovat běžné zapojení do života společnosti v nejrůznějších oblastech a využívání běžných zdrojů a služeb společnosti.

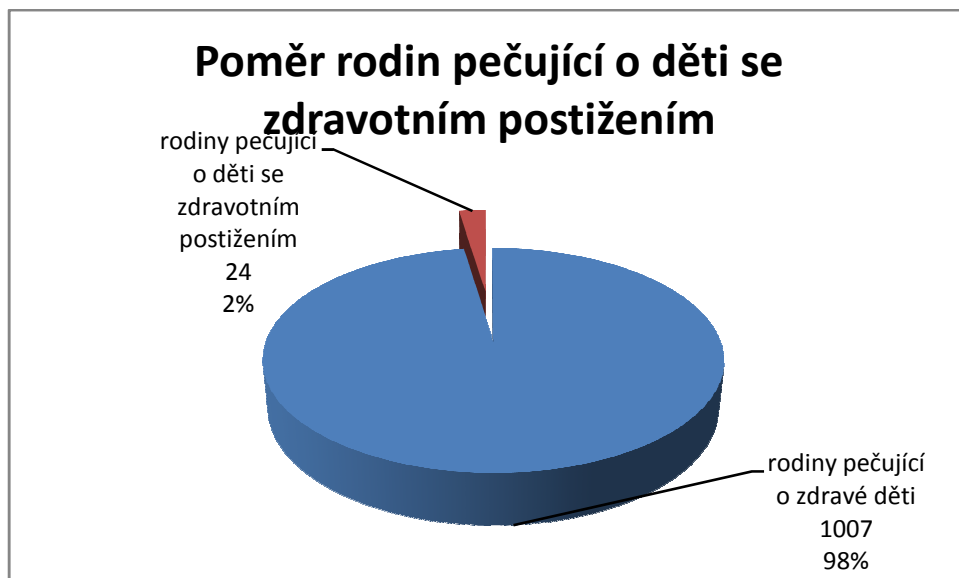
Situace, kdy se rodičům narodí dítě se zdravotním postižením, bývá často provázána šokem. Velmi důležité pro tyto rodiny je poradenství, pomoc odborníků podpůrné sociální služby a speciální školství. V současné době je však stále více prosazován trend integrace dětí se zdravotním postižením do běžných tříd všude tam, kde je to možné. Integrace je důležitá nejen pro dítě s postižením, které má tak daleko lepší příležitost ke kontaktu s vrstevníky bez zdravotního postižení, k navázání vztahů s nimi a k osvojení si dovedností nezbytných pro zapojení do běžné společnosti, ale je přínosná i pro ostatní děti a je významná pro formování postojů veřejnosti a odstraňování předsudků vůči osobám se zdravotním postižením.

Zdroj: Národní zpráva o rodině

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Město Nový Bydžov

V Novém Bydžově je **24 dětí se zdravotním postižením**, o které pečují 22 rodin.

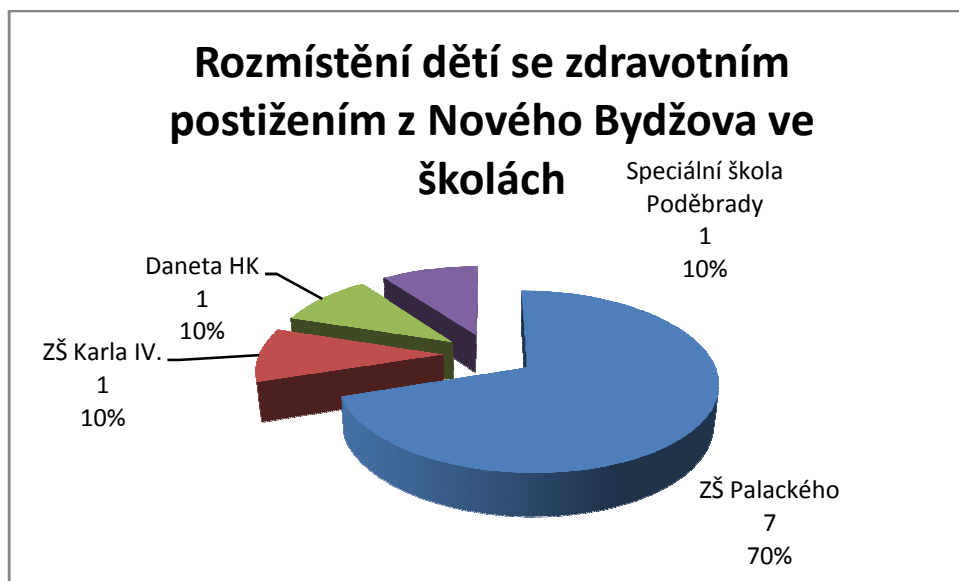

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Město Nový Bydžov

Z celkového počtu rodin pečujících o závislé děti pečují **2% rodin o děti se zdravotním postižením**

3.5.1. Školské a sociální služby pro rodiny s dětmi s postižením dostupné pro děti z Nového Bydžova

škola
Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1241
* pro žáky, kteří nezvládají učivo běžné školy; žáci s mentálním postižením
Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové
* děti, žáci a studenti s mentálním postižením
Odborné učiliště, Hradec Králové, 17.listopadu 1212
* pro žáky základních škol praktických a speciálních
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
* děti, žáci, studenti s vadami řeči, sluchu, zraku, vývojovými poruchami, zdravotním oslabením
Speciální základní škola, Chlumec nad Cidlinou, Smetanova 123
* pro žáky se zdravotním postižením, kteří nemohou úspěšně zvládnout učivo běžné školy
Základní škola a Mateřská škola při dětské léčebně, Jánské Lázně, Horní promenáda 268
* děti, žáci (po dobu lázeňské léčby) s poruchami pohybového ústrojí a nervovými onemocněními
Mateřská škola, základní škola a praktická škola Daneta, s.r.o.
* děti, žáci, studenti se speciálními vzdělávacími potřebami, především s kombinovaným zdravotním postižením (mentální s přidružením některé vady např. tělesné, smyslové, psychická onemocnění, autismus)
Základní škola a Mateřská škola Prointepo s.r.o.
* pro děti, žáky s tělesným a kombinovaným postižením nebo zdravotním oslabením
Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště 161
* děti, žáci s vadami řeči a kombinovanými vadami

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Město Nový Bydžov

Děti s postižením z Nového Bydžova mají k dispozici široké spektrum vzdělávacích zařízení s dojezdem 30 km, zejména v Hradci Králové. Pro žáky s mentálním postižením jsou zabezpečeny vzdělávací možnosti přímo v Novém Bydžově. Graf naznačuje, že **nejvíce školou povinných dětí se zdravotním postižením z Nového Bydžova navštěvuje Základní školu v Palackého ulici**, která se na speciální a praktické vzdělávání zaměřuje.

Středisko rané péče SPRP Liberec
Matoušova 406/20, Liberec III-Jeřáb, 460 07 Liberec 7
Formy poskytování sociálních služeb: ambulantní, terénní
Věra Kosinová - Daneta, zařízení pro zdravotně postižené
Nerudova 1180/28, Pražské Předměstí, 500 02 Hradec Králové 2
Formy poskytování sociálních služeb: ambulantní
SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM
Štefánikova 549/27, 500 02 Hradec Králové
SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM
Šimkova 879, 500 02 Hradec Králové

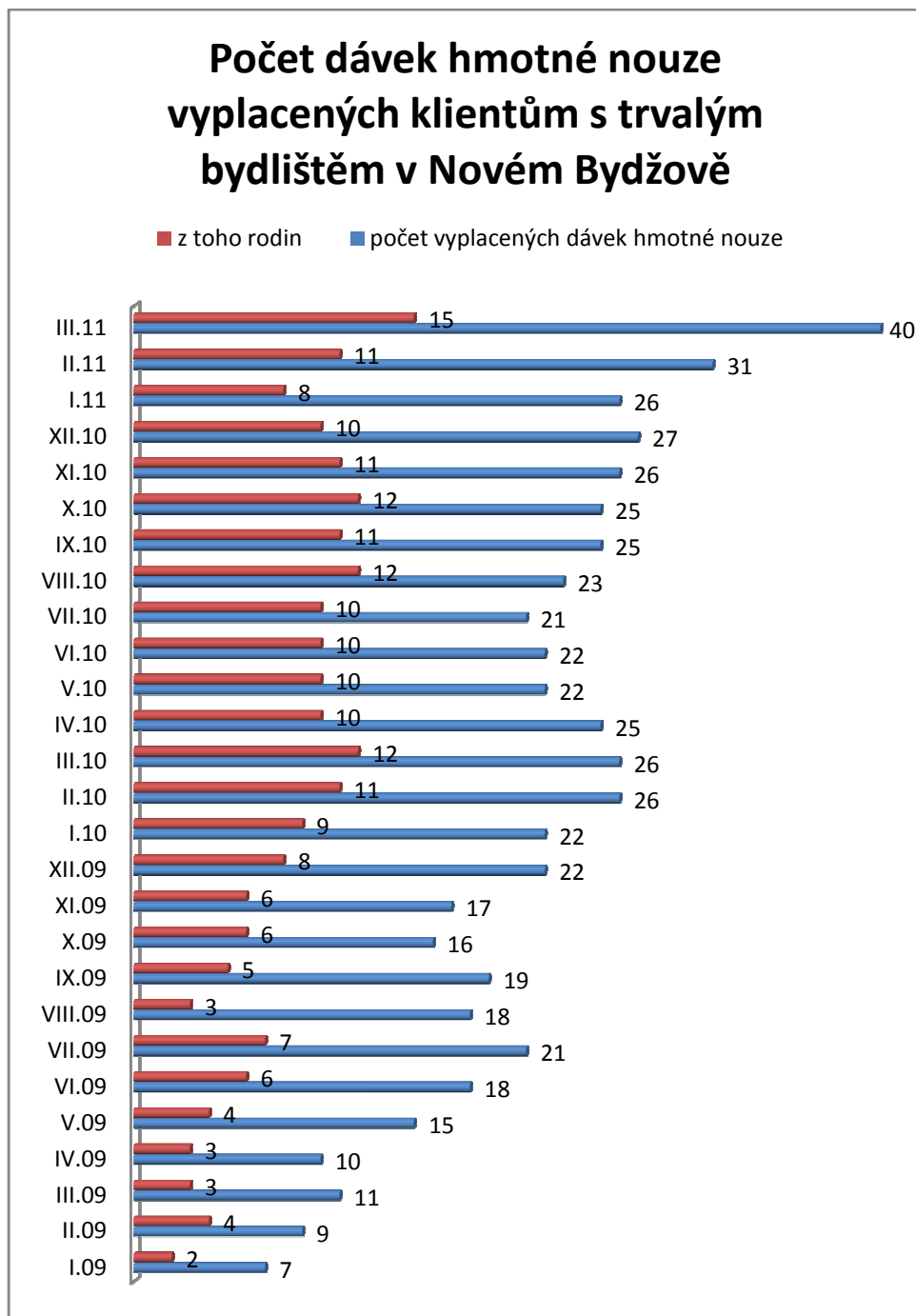
Spektrum ostatních služeb je dostačující, dle sdělení Odboru sociálních věcí a zdravotnictví nejsou zvláštní požadavky na další typy služeb. V minulosti byly využívány služby rané péče, průběžně jsou využívány speciálně pedagogická centra.

3.6 Rodiny ohrožené chudobou

Ekonomická situace posledních let uvrhá mnoho rodin do chudoby. V České republice se chudoba v absolutním pojetí, tedy v pojetí, kdy důsledkem je podvýživa, nedostatek potravin, pitné vody, nedostupnost vzdělání apod. nevyskytuje. 9% obyvatelstva republiky je však ohroženo chudobou relativní, tj. situací, kdy si nemohou dopřát to, co průměrný občan republiky. V mezinárodním ekonomickém vyjádření je chudým člověkem ten, kdo má měsíční příjem 625 Kč. V ČR za splnění podmínek dosáhne chudý člověk na dávku pomoci v hmotné nouzi ve výši 2020 Kč, neboli na existenční minimum.

Od počátku roku 2011, kdy stát omezil výplat dávek státní sociální podpory, došlo k výraznému nárůstu lidí závislých na dávkách hmotné nouze. Vlivem špatné ekonomické situace dochází ke vztahovým problémům, rozpadům rodin. Od ledna 2011 se výrazně zvedl počet rodin řešených sociálně právní ochranou dětí, rodin, kde problémy eskalují do míry, která není řešitelná bez pomoci. Oproti předchozím letům je častěji obsazován krizový byt a řeší se existenční problémy matek s dětmi, jejich bydlení.

Chudobou jsou ohroženy více rodiny s dětmi než rodiny s dospělými členy, což vyplývá ze závislosti více členů rodiny na jednom nebo dvou příjmech. Podle průměrných ukazatelů o domácnostech zaměstnanců (Statistika rodinných účtů) rodina s jedním dítětem a oběma rodiči dosahuje v porovnání s bezdětnými partnery zhruba 80 % příjmu na osobu, osamělý rodič (převážně žena) s jedním dítětem dosahují v takovémto srovnání 60 % příjmu na osobu (Ettlerová 2003, s. 25). Nicméně neúplné rodiny jsou heterogenní kategorií, mnohé žijí a hospodaří s prarodiči nebo s partnery bez uzavření (nového) sňatku, což příjmová data často nezachycují. Materiální problémy mají častěji osamělí rodičové v případě nižšího sociálního statusu, a to nejen z důvodu jejich nižších příjmů, ale častěji také většího počtu dětí a méně odpovědného životního stylu.

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Město Nový Bydžov

Z uvedeného grafu vyplývá kolísavý a pozvolný nárůst výplaty dávek hmotné nouze v průběhu 27 měsíců. V dubnu 2011 je v Novém Bydžově cca **15 rodin, které lze označit za ohrožené chudobou**. Z celkového objemu vyplacených dávek hmotné nouze ve správním obvodu je cca 71% k příjemcům do Nového Bydžova. Z tohoto ukazatele lze usuzovat, že v okolních obcích je míra ohrožení chudobou výrazně nižší. **V Novém Bydžově jsou vyplaceny cca 2,14 dávky hmotné nouze na 1000 obyvatel, ovšem v okolním regionu pouze 0,46 dávky na 1000 obyvatel.**

3.7 Rodiny pečující o seniory a členy se zdravotním postižením

Výzkumy opakovaně potvrzují blízké mezigenerační vztahy, vysoké ocenění mezigenerační solidarity i ochotu vzájemně si pomáhat a poskytovat podporu v rámci širší rodiny. Mezigenerační podpora v rodině je reciproční, ale diferencovaná. Možný (2003) uvádí zjištění, že zatímco finanční pomoc častěji směřuje od starší generace ke střední (od prarodičů k rodičům a vnoučatům), praktická pomoc bývá dle potřeby poskytována spíše opačným směrem. Nejčastější a „nejvyrovnanější“ co do směřování bývá pomoc emocionální zahrnující symbolickou podporu řešení problémů některé ze zúčastněných stran.

Neformálnost mezigenerační solidarity ilustrují poznatky z výzkumů:

- nejstarší generace často vnímají pomoc získávanou od dětí pozitivněji, než je její skutečná hodnota
- střední generace chápe pomoc rodičům nejčastěji jako samozřejmost, příp. jako projev vděčnosti, jako povinnost je vnímána necelou ¼ dotázaných
- převážně citově etický náboj má i pomoc rodičů dospělým dětem a jejich rodinám - pro 46 % dotázaných ze starší střední generace je to samozřejmost, pro 20 % je to radost a projev lásky k potomkům.

Zdroj: Národní zpráva o rodině

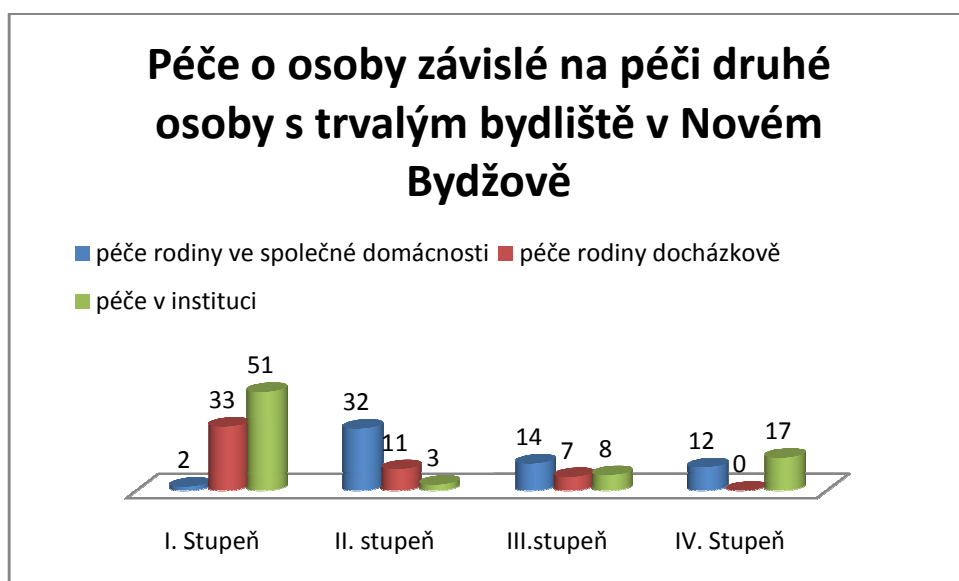
Zdroj: Analýza města přátelského seniorům, Nový Bydžov, r.2010

rok	počet seniorů 65+ v NB	nárůst populace 65+ od roku 2010 v %	podíl populace 65+ v celkové populaci NB v %	počet klientů PS	Vývoj celkového počtu obyvatel NB ve střední variantě prognózy
2010	1157	0	16,4	145	** 7055
2015	1350	16,7	19,1	170	7065
2020	1513	30,8	21,4	190	7055
2025	1595	37,9	22,8	200	7006
2030	1672	44,5	24,1	206	6929
2035	1739	50,3	25,5	218	6831
2040	1908	64,9	28,4	239	6718
2045	2073	79,2	31,4	260	6599
2050	2140	85	33	268	6472

Zdroj: Analýza města přátelského seniorům, Nový Bydžov, r.2010

Z uvedeného grafu a tabulky vyplývá **pozvolný nárůst počtu seniorů** v následujících 5 letech, souladu s republikovým trendem. V roce 2050 bude zastoupení seniorů v novobydžovské populaci 33%.

Z evidence OSVŠ lze zjistit, jak je rozložena péče o osoby, jejich stav vyžaduje péči druhého, nejčastěji někoho z rodiny. Závislost na péči dělí zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách do 4 kategorií, z nichž 1. stupeň je nejnižší míra závislosti na péči a péče děje docházkově nebo jde o péči občasnou. Od 2.do 4.stupně jde již o zvyšující se míru péče a nároků na pečující.

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, úsek příspěvku na péči, Město Nový Bydžov

Z grafu vyplývá, že rodina pečuje o seniora ve společné domácnosti především tehdy, jeho závislost na péči lze označit za „střední“ (tj. 2. a 3. stupeň). Je-li senior v prvním stupni závislosti na péči jiné osoby, převažuje forma péče, kdy rodina za seniorem dochází. Senior v prvním stupni závislosti na péči zpravidla zvládá péči o svoji osobu a domácnost s dopomocí rodiny nebo terénní pečovatelské služby. Z grafu je patrný nízký počet občanů ve čtvrtém stupni závislosti, je to způsobeno faktem, že senior umístěný do domova pro seniory může změnit bydliště na adresu domova, není tedy v tomto grafu promítnut (data v grafu jsou za město Nový Bydžov, město žádné takové zařízení nemá). Z uvedeného vyplývá, že ve městě **máme 60 rodin, které pečují o svého blízkého ve společné domácnosti.**

3.8 Dysfunkční rodiny

Dysfunkční rodiny si můžeme velmi obecně definovat jako rodiny, kde není plněna nebo je nedostatečně plněna, některá z jejích základních funkcí, a to v míře vážně ohrožující rodinu jako celek a především vývoj dětí.

K nejčastěji zjišťovaným faktorům ohrožujícím funkčnost rodiny v mimoekonomické oblasti patří nižší vzdělání spojené s nižší socio-kulturní úrovní, nezaměstnanost rodičů i případná osobnostní nevyzrálость rodičů. Z hlediska výchovy dětí má dysfunkční efekty jak sociální nezralost a nepřizpůsobivost rodičů, tak jejich nadměrné ambice kladené na dítě nebo na sebe sama (rodiče příliš profesně angažovaní).

Nedostatečná péče o vývoj dětí s důsledky v asociálním či kriminálním chování dětí bývá důsledkem nedbalosti (málo času na děti), konfliktu (nejednotnost výchovy), deviace (trestná apod. činnost rodičů) nebo rozvratu rodiny.

Pokud jde o vývoj v posledních letech, výzkum problémových rodin (Broulíková – Kuchařová 2002) ukázal např. tyto tendence:

- přibývá problémových dětí z dobře situovaných rodin
- přibývá sociálních deviací i u dětí ze sociálně slabších rodin, které nedostávají sociální pomoc včas
- excesy v chování dětí a mládeže celkově nabývají na závažnosti, roste agresivita i kriminální charakter jednání dětí a mladistvých

Zdroj: Národní zpráva o rodině

	2008		2009		2010	
	správní obvod celkem	z toho Nový Bydžov	správní obvod celkem	z toho Nový Bydžov	správní obvod celkem	z toho Nový Bydžov
počet klientů kurátora pro mládež	111	73	148	74	127	77
počet návrhů na ústavní výchovu	1	1	3	1	1	0
počet obcí uložených výchovných opatření	1	1	1	1	0	0
omezení rodičovské zodpovědnosti	0	0	0	0	0	0
zbavení rodičovské zodpovědnosti	0	0	0	0	1	1
pozastavení rodičovské zodpovědnosti	0	0	0	0	0	0
napomenutí rodičům	0	0	1	0	0	0
dohled nad výchovou dítěte	4	4	2	2	3	1

Za poslední tři roky mírně stoupá počet klientů kurátora pro mládež. **Nyní je v péči kurátora 77 dětí a mladistvých z Nového Bydžova.** Ústavní výchova pro nezvládnutí výchovy dítěte rodiči bývá ukládána v Novém Bydžově zhruba v jednom případě ročně. V roce 2010 byli v Novém Bydžově zbaveni rodičovské zodpovědnosti rodiče v jednom případě. Dohled nad výchovou bývá v Novém Bydžově ustanovován v 1 – 2 případech ročně.

3.9 Rodiny s domácím násilím

O svébytné dysfunkci rodiny můžeme hovořit v případech násilí v rodině. Jedná se o opakované fyzické, psychické nebo sexuální násilí vůči osobě resp. osobám v rodině. Nejčastěji jde o násilí mezi partnery, kdy bývá v naprosté většině případů obětí žena, častými oběťmi jsou ovšem i děti a senioři a zvýšenou měrou jsou ohroženi též zdravotně postižení členové rodiny.

Statistická data i zkušenosti pracovníků organizací specializujících se na pomoc obětem násilí ukazují, že v rámci násilí na dvou hlavních ohrožených sociálních skupinách (děti a ženy) jsou násilné akty v rodině způsobené velice blízkou, příbuznou osobou velmi časté a v mnoha projevech častější oproti násilí vykonanému osobou cizí. Domácí násilí je více skryté a skrývané před očima veřejnosti. Velká část (42 %) žen se zkušeností s násilím v rodině ze strany partnera má zábrany označit incident(y), který zažila, za trestný čin či porušení zákona a spíše to chápe jako „něco co se stává“, případně se bojí situaci řešit. To je jeden z ukazatelů latence násilných činů odehrávajících se v domácnostech.

Zdroj: Národní zpráva o rodině

	2008		2009		2010	
	správní obvod celkem	z toho Nový Bydžov	správní obvod celkem	z toho Nový Bydžov	správní obvod celkem	z toho Nový Bydžov
počet týraných a zanedbávaných dětí	3	2	3	1	0	0
počet řešeného domácího násilí	1	1	3	2	2	1

Národní průměr zjištěného syndromu CAN je 0,2 případů na 1000 obyvatel. **V Novém Bydžově se tento ukazatel pohybuje od 0,14 do 0,29 případů na 1000 obyvatel, je tedy v mezích národního průměru.**

Dle údajů OSVŠ se ročně se ve městě vyskytnou 1-3 případy řešeného domácího násilí. Městský úřad má problematiku znalého pracovníka, kontakty na pracoviště poskytující odbornou pomoc a jeden krizový byt.

4 Služby pro rodiny

4.1. Služby dostupné v Novém Bydžově

Za služby pro rodiny pro účely této analýzy považujeme takové služby, jejichž užívání není povinné ze zákona, tj. například školy. Jde o služby, jichž mohou občané města využívat a napomohou souladu zaměstnání a péče o rodinu. V našich podmínkách je pro většinu rodin ekonomicky nemožné, aby rodinu zajistil pouze jeden příjem. Je proto důležité, aby rodiny měly v dosahu dostatek podpůrných služeb.

Poskytovatel	Zřizovatel	Cílová skupina	Princip služeb podporující rodinu	Kapacita	Naplnění kapacity (duben 2011)	Počet neuspokojených žádostí
Mateřská škola Palackého	Město Nový Bydžov	Předškolní děti	Zajištěna celodenní péče, strava, vzdělávání, rodiče se mohou věnovat ekonomické činnosti	115	100%	10
Mateřská škola Sluníčko	Město Nový Bydžov	Předškolní děti	Zajištěna celodenní péče, strava, vzdělávání, rodiče se mohou věnovat ekonomické činnosti	170	100%	30
Duha o.p.s. Denní centrum	Město Nový Bydžov	senioři	Zajištěna celodenní péče, strava, rodina se může věnovat ekonomické činnosti	12	50%	0
Duha o.p.s. Pečovatelská služba	Město Nový Bydžov	senioři	Zajištěna dopomoc v domácnosti, rodina může setrvat v ekonomické činnosti			0
Duha o.p.s. Respitní pobyty	Město Nový Bydžov	Senioři a zdravotně postižení	Zajištěna celodenní péče, strava, rodina si může odpočinout od dlouhodobé péče	9	100%	2
Krizový byt	Město Nový Bydžov	Rodiny s dětmi ohrožené domácím násilím	Zajištění bezpečí pro rodiče s dětmi po nezbytně nutnou dobu	1+2 děti	100%	0
Klub pro pečující	Občanské sdružení Podzámčí	Dlouhodobě pečující o blízké	Podpora pečujících, vzdělávání	12	50%	0

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství

Mateřské školy v Novém Bydžově mají naplněnou kapacitu. Pro 40 dětí, které přišly k zápisu, nemají místo. Z toho 7 dětí by bylo možné umístit až v září 2012. 3 z těchto dětí jsou bydlištěm v v Novém Bydžově. Část dětí je dvouletých, matky zvolily zákonnou možnost být na rodičovské dovolené pouze 2 roky.

MŠ Palackého má kapacitu nyní i od září 2011 115 dětí. Nepřijato 10 dětí a to z obcí Nový Bydžov, Humberky, Zábědov, Lužce a Zachrašťan. Děti patří školským obvodem do Nového Bydžova, byť zde nemají bydliště. O umístění žádalo také jedno dítě z Nechanic.

MŠ Sluníčko má kapacitu nyní i v září 2011 170, vzhledem k speciálním třídám je počet dětí celkem 155. Nepřijato 30 dětí a to z obcí Nový Bydžov, Zábědov, Vysočany, Králíky, Humberky. Děti patří školským obvodem do Nového Bydžova, byť zde nemají bydliště. Dále žádaly o umístění děti Lukové a Barchova, v nichž jsou jiné spádové mateřské školy, obě naplněné.

MŠ Sloupno má kapacitu 58, nepřijali 2 žadatele, z toho jednoho ze Zábědova. **V současné době je v MŠ Sloupno umístěno 19 dětí s bydlištěm v Novém Bydžově, se zrakovými vadami.**

MŠ Hlušice od září 2011 navyšuje kapacitu z 37 na 40 dětí. I přesto nepřijali 3 žádající děti.

MŠ Měník má kapacitu 25, nevyhověli 7 žádostem dětí ze spádových obcí Měníka.

MŠ Nepochy navyšuje od září kapacitu ze 40 na 50 dětí. Podařilo se všechny žadatele umístit, rozšířenou kapacitu mají plnou.

MŠ Ohnišťany má kapacitu 24, všechny žádající děti přijali, mají plnou kapacitu.

MŠ Petrovice od září zvyšuje kapacitu z 35 na 38 dětí. Nepřijali 4 žadatele.

MŠ Prasek má kapacitu 40, uspokojili všechny žadatele, mají plnou kapacitu.

MŠ Skřivany má kapacitu 26, uspokojili všechny žadatele, mají plnou kapacitu.

MŠ Smidary má kapacitu 49, uspokojili všechny žadatele a mají od září 2011 ještě 3 místa volná.

MŠ Starý Bydžov má kapacitu 25, uspokojili všechny žadatele a mají od září 2011 ještě 3 místa volná.

Z výše uvedeného plyne, s tím, že není nutné řešit umístění pro občana z Nechanic, Lukové a Barchova, s tím, že 6 míst v okolních školkách je volných a s tím, že o 19 bydžovských dětí se stará mimobydžovská škola, **že je nutné bezodkladně řešit zvýšení kapacity bydžovských mateřských škol o 32 míst, tj. 2 třídy.** Dle sdělení ředitelky škol je toto opatření nutné vyřešit do ledna 2012 a potrvá cca 4 – 5 let.

Využití krizového bytu – počet umístěných žadatelů

2010	2009	2008	2007	2006
3	1	1	2	1

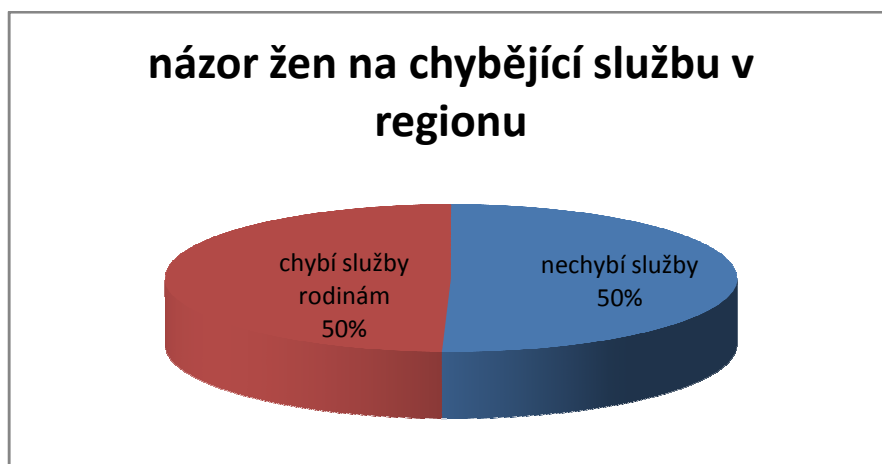
Zdroj: Duha o.p.s.

Z výše uvedené tabulky vyplývá existence obvyklých základních služeb, které jsou považovány za služby občanské vybavenosti.

Duha o.p.s. Denní centrum má v době šetření kapacitu naplněnou na 50%, ovšem toto číslo se pohybuje pružně dle zájmu, nemají žádné neuspokojené žádosti, službu je možné zahájit ihned. Pečovatelská služba má specifické vyjádření kapacity, vzhledem k tomu, že je široké spektrum úkonů, kapacitně vyjádřených různě, nelze tento ukazatel přesně stanovit. Není žádný neuspokojený žadatel o službu v evidenci. Odlehčovací služba – respitní pobyty eviduje 2 neuspokojené žadatele o službu. Krizový byt je využíván častěji než dřív, v roce 2010 a 2011 je obsazen téměř stále. Klub pro pečující má kapacitu 12 klientů, služby jsou poskytovány polovině z možného množství klientů.

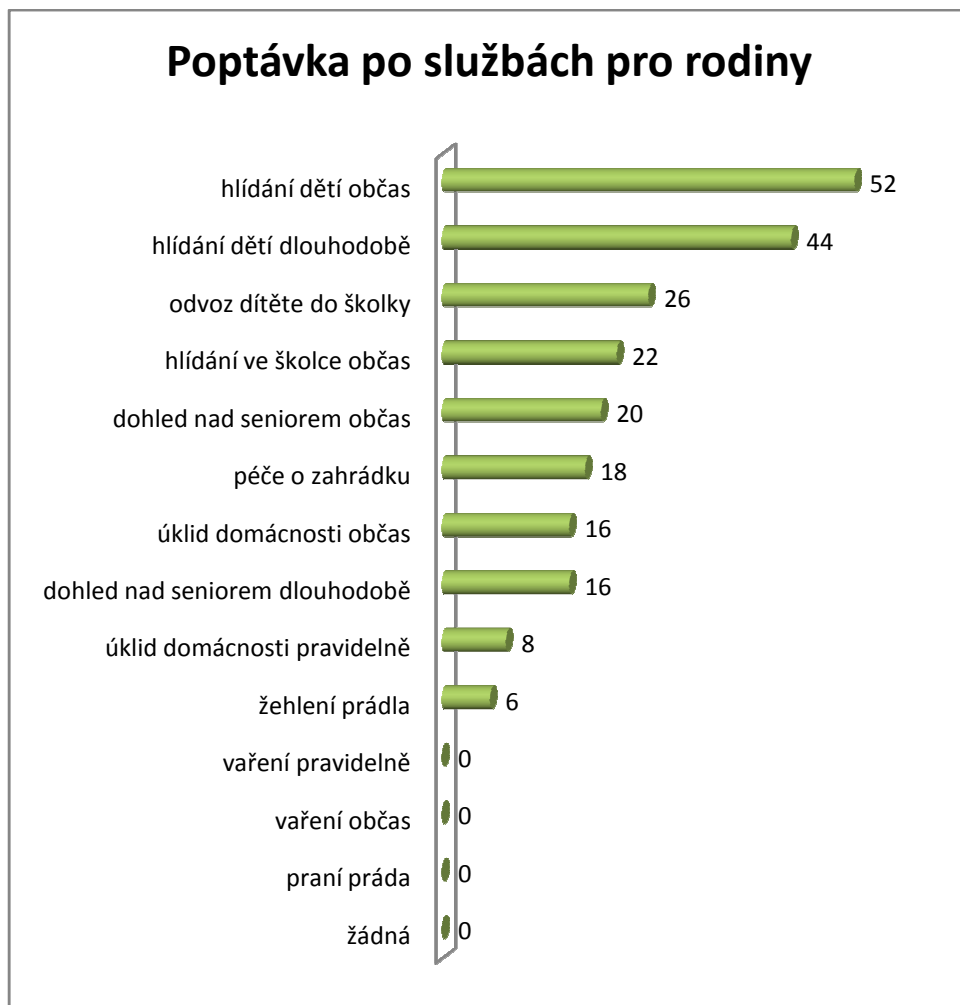
Mateřské centrum ve městě není.

4.2. Názor občanů na služby pro rodiny

Zdroj: průzkum názoru občanů, Odbor sociálních věcí a školství, duben2010

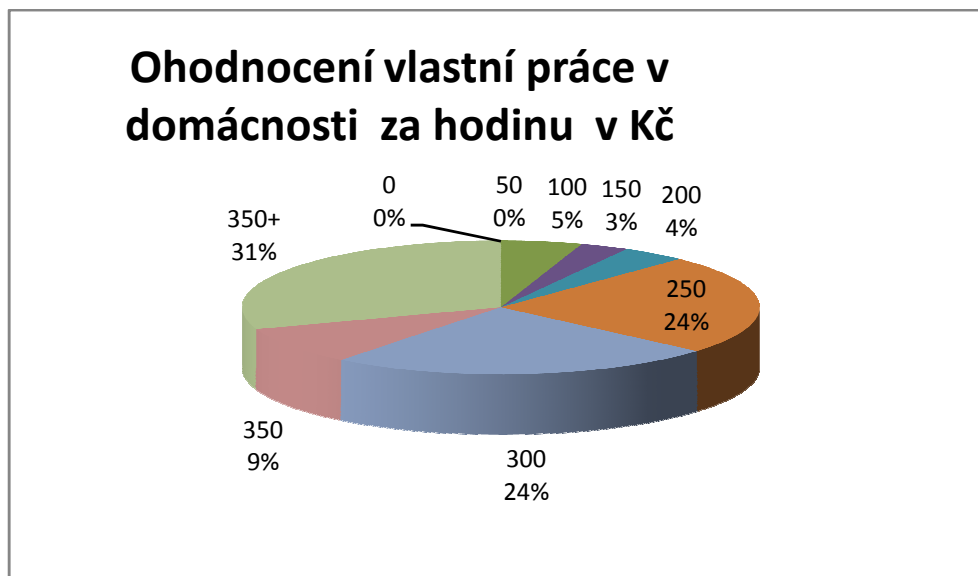
Z výše uvedeného grafu, kde vzorkem bylo 400 bydžovských žen, vyplývá, že přesně polovina žen se domnívá, že rodinám služby chybí a polovina si myslí, že rodinám žádné služby nechybí. Odpověď závisela na osobních zkušenostech, tradici a vytížení žen v domácnosti.

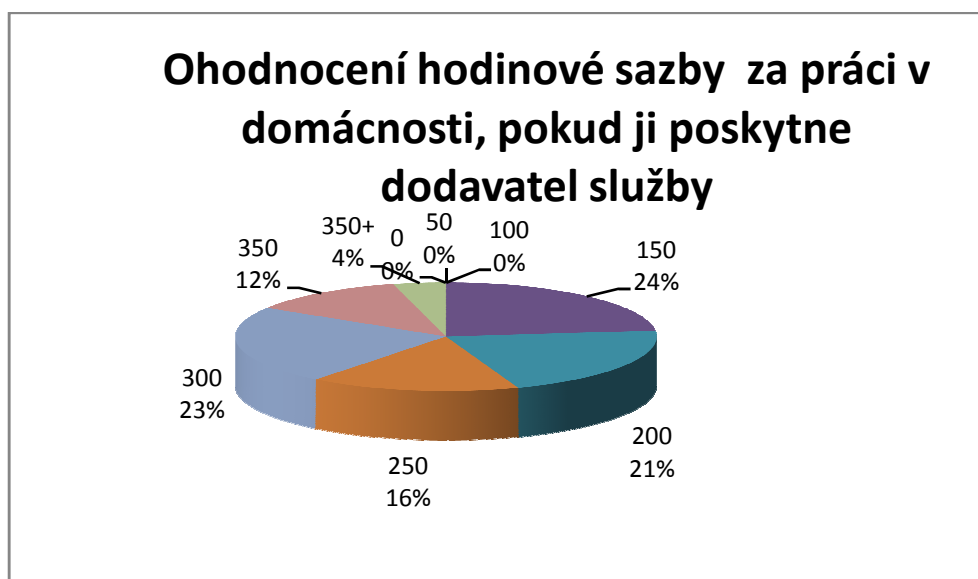
Zdroj: průzkum názoru občanů, Odbor sociálních věcí a školství, duben2010

Z uvedeného grafu vyplývá poptávka po službách pro rodiny. Odpovídalo 400 žen. **Většina uvedených služeb jednoznačně patří do sféry podnikatelské. Ve městě nikdo takové služby neposkytuje.** Nejvíce žádané jsou služby občasného nebo pravidelného hlídání dětí, odvoz dítěte do školky, občasný úklid v domácnosti. Uvedeno ale bylo také hlídání ve školce občas, kdy se matky domnívají, že by mohla školka mít občas prodlouženou provozní dobu. Hlídání seniora standardně nabízí Duha o.p.s.

V roce 2010 byl proveden průzkum u rodičů dětí v mateřských školách – výrazný zájem o prodlouženou provozní dobu mateřských škol se nepotvrdil.

Zdroj: průzkum názoru občanů, Odbor sociálních věcí a školství, duben2010

Zdroj: průzkum názoru občanů, Odbor sociálních věcí a školství, duben2010

Z uvedených grafů vyplývá rozpor mezi ohodnocením práce v domácnosti, pokud ji žena dělá sama a pokud by za ni měla zaplatit. Na sumu 350 Kč si svoji práci cení 31% dotázaných žen z počtu 400 dotázaných, ale stejnou sumu by za službu bylo ochotno zaplatit pouze 12% dotázaných. Čtvrtina žen by byla ochotná zaplatit za hodinu prací v domácnosti 150 Kč.

5 Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny

Tradiční přístupy a stereotypy dělby rolí mezi muži a ženami charakterizují i jejich vztahy ve sféře zaměstnání a v přístupu zaměstnavatelů k matkám a otcům malých dětí, jsou-li jejich zaměstnanci. Možnosti harmonizace rodiny a zaměstnání jsou v ČR z hlediska netradičních pracovních režimů využívány méně než v naprosté většině západních zemí. Především je pro nás charakteristický vysoký podíl plných úvazků i u matek malých dětí brzy (a okamžitě) po ukončení rodičovské dovolené. Také spektrum využívaných forem upravené pracovní doby je užší a koncentruje se do tří forem: zkrácená pracovní doba, zkrácený pracovní úvazek a pohyblivá (posunutá) pracovní doba. To, že malá míra využívání zkrácené pracovní doby není „zaviněna“ pouze nezájmem zaměstnavatelů, ale i zaměstnanců, ukazují zjištění na datech všech zde použitých zdrojů. Malý zájem se často utváří pod tlakem nevýhod spojených se zkráceným úvazkem jak z hlediska zájmů rodiny, tak z hlediska rovných příležitostí mužů a žen na trhu práce. Jedná se zejména o finanční aspekty, kdy za kratší pracovní dobu dostávají nižší mzdu a přitom rozsah vykonané práce nebývá vždy úměrně snížen. Rovněž možnost kariérního růstu je přitom značně omezena. V nabídce zaměstnavatelů zatím stále převládají tři hlavní formy zaměstnaneckých výhod – uvolnění pracovníků pro naléhavé rodinné záležitosti, finanční příspěvek na kulturu a rekreaci, kde ovšem zpravidla nejsou rodiče závislých dětí oproti ostatním zaměstnancům zvýhodňováni, a podpora studia (pro stávající zaměstnance, nikoliv např. pro ženy před návratem z rodičovské dovolené). Zcela potlačena je podpora zařízení denní péče o děti, jak byla známa z doby před rokem 1990, nové formy se nerozvinuly a nejsou po zaměstnavatelích nijak významně požadovány.

Zdroj: Kariéra | Rodina | Rovné příležitosti Výzkumy postavení žen a mužů na trhu práce, Genderstudies

5.1 Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny u zaměstnavatelů v Novém Bydžově a nejbližším okolí

V jarních měsících 2011 bylo provedeno telefonické šetření u 68 zaměstnavatelů, z čehož bylo 64 soukromých firem, které mají zaměstnance. Z tohoto počtu poskytlo žádaná data 44 subjektů, tedy 65% z oslovených.

Zdroj: průzkum Odboru sociálních věcí a školství, 2011

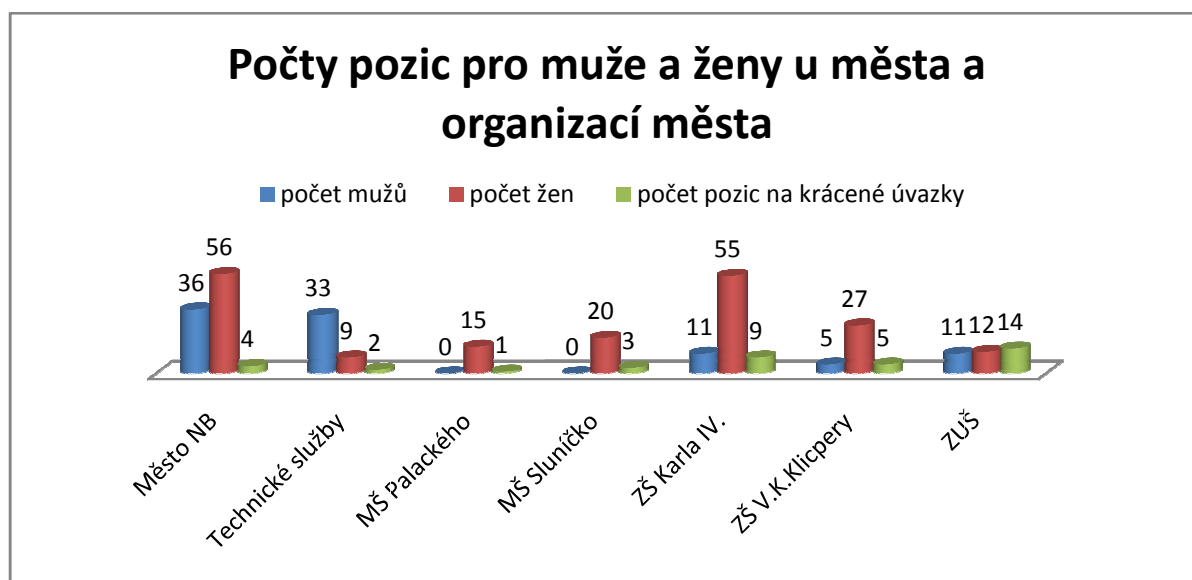
Celkový počet pracovních míst u dotázaných 44 zaměstnavatelů činí 1920 míst. Z toho je 54% míst obsazeno muži a 46% ženami.

Zdroj: průzkum Odboru sociálních věcí a školství, 2011

Z celkového počtu 1920 míst je 83 na **krácený pracovní úvazek, tedy 3%**.

5.2 Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny u organizací zřizovaných městem

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Finanční odbor

Město Nový Bydžov a jím zřízené organizace jsou významnými zaměstnavateli ve městě. **Celkem zaměstnávají 290 zaměstnanců.**

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Finanční odbor

Z 290 zaměstnanců je 194 žen, tj. **ženy tvoří 67% pracovních sil u Města a organizací města.**

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Finanční odbor

Z 290 pracovních míst je 38, tj. **13% pozic na krácený pracovní úvazek.**

Z výše uvedených dat jednoznačně vyplývá, že prorodinné chování vůči zaměstnancům v novém Bydžově více naplňují veřejné služby než soukromé firmy.

6 Městský prostor přátelský rodině

V každé obci jsou prostory a prostranství, kde se schází občané a zájmové skupiny, aby společně strávily čas. Prostorem pro rodinu je zejména domov, ale nutností jsou i veřejné prostory, kde celá rodina, nebo její větší část, zvláště jde-li o rodinu s malými dětmi, může aktivně svůj čas trávit. Takové prostory jsou hlavně parky a dětská hřiště.

Z jiného úhlu pohledu se lze dívat na městský prostor přátelský rodině jako na vybavení veřejných prostor, který je uzpůsobený rodině nebo zajišťuje vyšší bezpečnost, pohodlí, soukromí.

6.1 Vybavenost parků

Park	Lavičky	Koše	Osvětlení	Herní prvky	Poznámka
U Sv. Trojice	Dobré 15 Poškozené 6 Rozbité 1	Kameninové 5 Plechové 2	25	žádné	Nutné nátěry laviček a osvětlení, více košů, neosvětleny vstupy do parku
U hřbitova	Dobré 7 Poškozené 3 Rozbité 0	Plechové 1	5	žádné	Nejsou koše, není osvětlen
Nová Skřeněř	Dobré 5	Na pytle 2	14	Hrad s prolézačkou a skluzavkou, kolotoč, houpačka, kuželky, betonový stolní tenis	Odpočinkové místo pro cyklisty – zastřešený stůl, 4 lavičky, odpadkový koš
Stará Skřeněř	Dobré 2	Kameninové 2	31	Hrad s prolézačkou a skluzavkou, kolotoč, houpačka, kuželky, betonový stolní tenis, altánek s posezením a krbem	Odpočinkové místo pro cyklisty – zastřešený stůl, 4 lavičky, odpadkový koš
Vysočany	Rozbité 2	0	22	žádné	Odpočinkové místo pro cyklisty – zastřešený stůl, 4 lavičky, odpadkový koš
Skochovice	Dobré 2	0	61	Žádné, bude realizováno v r.2011	Odpočinkové místo pro cyklisty – zastřešený stůl, 4 lavičky, odpadkový koš

Z uvedené tabulky vyplývá, že v integrovaných obcích, kde jsou parky zároveň hřišti je vybavenost mnohem vyšší. Parky v Novém Bydžově mají vybavení zastaralé a nevyhovující, s žádnými moderními prvky.

6.2 Dětská hřiště

NOVÝ BYDŽOV včetně městských částí:

1. Dětská hřiště již existující:		
místo	rok	vybavení, stav
Areál koupaliště	2006	herní sestava – věž se skluzavkou, lano na šplhání, závěsné houpačky
Areál Sportringu	2006	herní sestava – věž se skluzavkou, lano na šplhání, závěsné houpačky
MŠ Sluníčko	1977	houpací kláda – 2x
(herní prvky jsou umístěny okolo 3 pavilonů mateřské školky)	1979	pískoviště 5x (nutná rekonstrukce!!!)
	2001	domeček Hubert
	2002	šplhací souprava Hraz
	2003	dřevěné doplňky (kláda, most)
	2006	šestiboká věž s mostkem, houpačka, dvouhoupačka
MŠ Palackého	2001	promenáda, pískoviště (velké)
	2005	přídí potopené lodě, altánek, malovací tabule
	2007	houpačky se skluzavkou
	2009	houpačka – housenka, síť na pískoviště
ZŠ Klicperova	2006	závěsná dvouhoupačka, hrazda, šplhací stěna (pouze pro školní družinu)

2. Dětská hřiště plánovaná:		
místo	rok	vybavení, stav
Areál koupaliště	2011	doplnit 2 pružinová houpadla (pokud budou peníze – K. Rygl)
MŠ Sluníčko	2011	multifunkční herní sestava (realizováno z dotačního programu LEADER)
	2011	rekonstrukce pískovišť (zřejmě z rozpočtu města)
MŠ Palackého	2011	herní sestava se skluzavkou, prolézačkami a houpačkami (z rozpočtu města), 2 pružinová houpadla
	2011	domeček k pískovišti, druhý domeček na náradí a hračky
ul. na Šarlejích	2011	multifunkční herní sestava (se skluzavkou, hradbami, lanovou dráhou, žebříky, šplhací rampou a sítí), dvouhoupačka s dřevěnou prolézačkou, dětský kolotoč, pružinové houpadlo – 2x, lanová pyramida (realizace závisí na dotaci z programu nadace ČEZ)
Zábědov	2011	herní sestava (se skluzavkou, lanovou dráhou, řetězovou dvouhoupačkou, šplhací sítí a rampou, žebříky), dětský kolotoč, pružinové houpadlo – 2x (realizace závisí na dotaci z programu nadace ČEZ)
Hudečkova ul.	2010	v gesci K. Rygla

NOVÝ BYDŽOV – integrované obce

1. Dětská hřiště již existující:		
místo	rok	vybavení, stav
Stará Skřeněř	2009	sestava hradu s prolézačkami a skluzavkou, řetězová houpačka, betonový stůl pro stolní tenis,
		venkovní ruské kuželky, vedle je travnaté fotbalové hřiště
Nová Skřeněř	2010	herní sestava se skluzavkou, dětský kolotoč, houpadlo na pružině, betonový stůl pro stolní tenis, venkovní ruské kuželky, vedle je hřiště pro míčové hry s umělým povrchem

2. Dětská hřiště plánovaná:		
místo	rok	vybavení, stav
Vysočany	2011	herní sestava, pružinové houpadlo – 2x, minikolotoč, prolézačka, kombinovaná závěsná dvouhoupačka (realizace z programu LEADER)
Skochovice	2011	herní sestava, pružinové houpadlo – 2x, minikolotoč, prolézačka, kombinovaná závěsná dvouhoupačka (realizace z programu LEADER)

Zdroj: Odbor investic a rozvoje

Dětská hřiště přímo ve městě jsou vždy součástí areálu. **Žádné z nich nemá statut „veřejné a volně přístupné“.** V integrovaných obcích, kde je riziko vandalství nižší jsou hřiště nová a dobře vybavená. **Ve dvou integrovaných obcích budou hřiště realizována v roce 2011 a přímo ve městě jsou plánována další 3 hřiště – volně přístupná.**

6.3 Přizpůsobení veřejných prostor potřebám rodin

6.3.1 Vybavení veřejných budov potřebám rodin s malými dětmi

	přebalovací koutky/stoly	místo ke kojení	koutek pro děti	dostupnost s dětskými kočárky	nekuřácké restaurace
LDN A	ne	ne	ne	ano	
LDN B	ne	ne	ne	ano	
Chirurgická ambulance	ne	ne	ne	ano	
interní ambulance	ne	ne	ne	ano	
dětská pohotovost	ano	ano	ano	ano	
pohotovost	ne	ne	ne	ne	
ordinace praktických lékařů MUDr. Kádek a MUDr. Machačka	ne	ne	ne	ne	
ordinace praktických lékařů MUDr. Fígrová	ne	ne	ne	ne	
oční ordinace	ne	ne	ne	ne	
plicní ordinace	ano	ano	ne	ano	
neurologická ordinace	ne	ne	ne	ne	

ortopedická ordinace - MUDr. Charvát	ano	ano	ano	ne	
Ordinace dětských lékařek	ano	ano	ano	ne	
ORL ordinace	ne	ne	ne	ne	
urologická ordinace	ne	ne	ne	ne	
psychiatrická ordinace	ne	ne	ne	ne	
ordinace praktických lékařů MUDr. Kálal	ne	ne	ne	ne	
kožní ordinace	ne	ne	ne	ne	
zubní ordinace MUDr. Hanušová	ne	ne	ne	ne	
zubní ordinace MUDr. Loudová	ne	ne	ne	ne	
zubní ordinace MUDr. Létal	ne	ne	ne	ne	
gynekologická ordinace MUDr. Kulich a MUDr. CEE	ano	ne	ano	ne	
ortopedická ordinace - MUDr. Chaloupka	ne	ne	ne	ne	
ordinace MUDr. Starosta a MUDr. Mrzena	ne	ne	ne	ne	
alergologická ordinace MUDr. Horký	ano	ano	ano	ano	
Ultrazvuk - MUDr. Zbořilová	ne	ne	ne	ano	
zubní ordinace MUDr. Hanušová II	ne	ne	ne	ne	
zubní ordinace MUDr. Šafářová	ne	ne	ne	ano	
zubní ordinace MUDr. Keltner	ne	ne	ne	ne	
zubní ordinace MUDr. Novotná	ne	ne	ne	ano	
Česká pošta	ne	ne	ne	ano	
Policie ČR	ano	ano	ano	ano	
Finanční úřad	ne	ne	ne	ne	
Městský úřad - sociální, matrika, evidence, dopravní	ne	ne	ne	ano	
Městský úřad - majetek, obřadní síň, městská policie	ne	ne	ne	ano	
Městský úřad - finanční, stavební	ne	ne	ne	ne	
Komerční banka	ne	ne	ne	ano	
ČSOB banka	ne	ne	ne	ano	
Česká spořitelna	ne	ne	ano	ano	
vlakové nádraží	ne	ne	ne	ne	
Jiráskovo divadlo - velký sál	ne	ne	ne	ano	
Jiráskovo divadlo - malý sál	ne	ne	ne	ne	

Městské muzeum	ne	ne	ne	ne	
Mekka sál	ne	ne	ne	ne	
Mekka klubovna	ne	ne	ne	ne	
Mekka knihovna	ne	ne	ne	ne	
koupaliště	ne	ne	ano	ano	
zimní stadion	ne	ne	ne	ano	
rozlučková síň	ne	ne	ne	ano	
Restaurace U Stehlíků	ne	ne	ne	ano	ne
Hotel Classic	ne	ne	ne	ano	ne
Restaurace Patriot	ne	ne	ne	ne	ne
Restaurace RIO	ne	ne	ne	ano	ne
Caffé bar Melodie	ne	ne	ne	ano	část
restaurace Guinness	ne	ne	ano	ne	ne
Restaurace Tatra	ne	ne	ne	ano	část

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství

Šetřeny byly budovy služeb pro veřejnost, kde je pravděpodobné čekání delší než 15 minut. **Z výše uvedeného přehledu je patrné, že přizpůsobení prostor potřebám rodin s malými dětmi není prioritou ani veřejné správy, ani soukromých poskytovatelů služeb.** Dobře jsou vybaveny služby zacílené na děti, jako např. dětský lékárník nebo městské koupaliště. Vstříc rodinám vychází také ordinace gynekologů MUDr. Kulich a MUDr. Cee. Prostředí přátelské rodině vytváří také Česká spořitelna. **Zcela nejlepší z tohoto úhlu pohledu je budova Policie České republiky. Nejhůře vybavené budovy z hlediska prostředí přátelské rodině jsou budovy města, zejména budova městského úřadu, kde je značný pohyb osob s dětmi.**

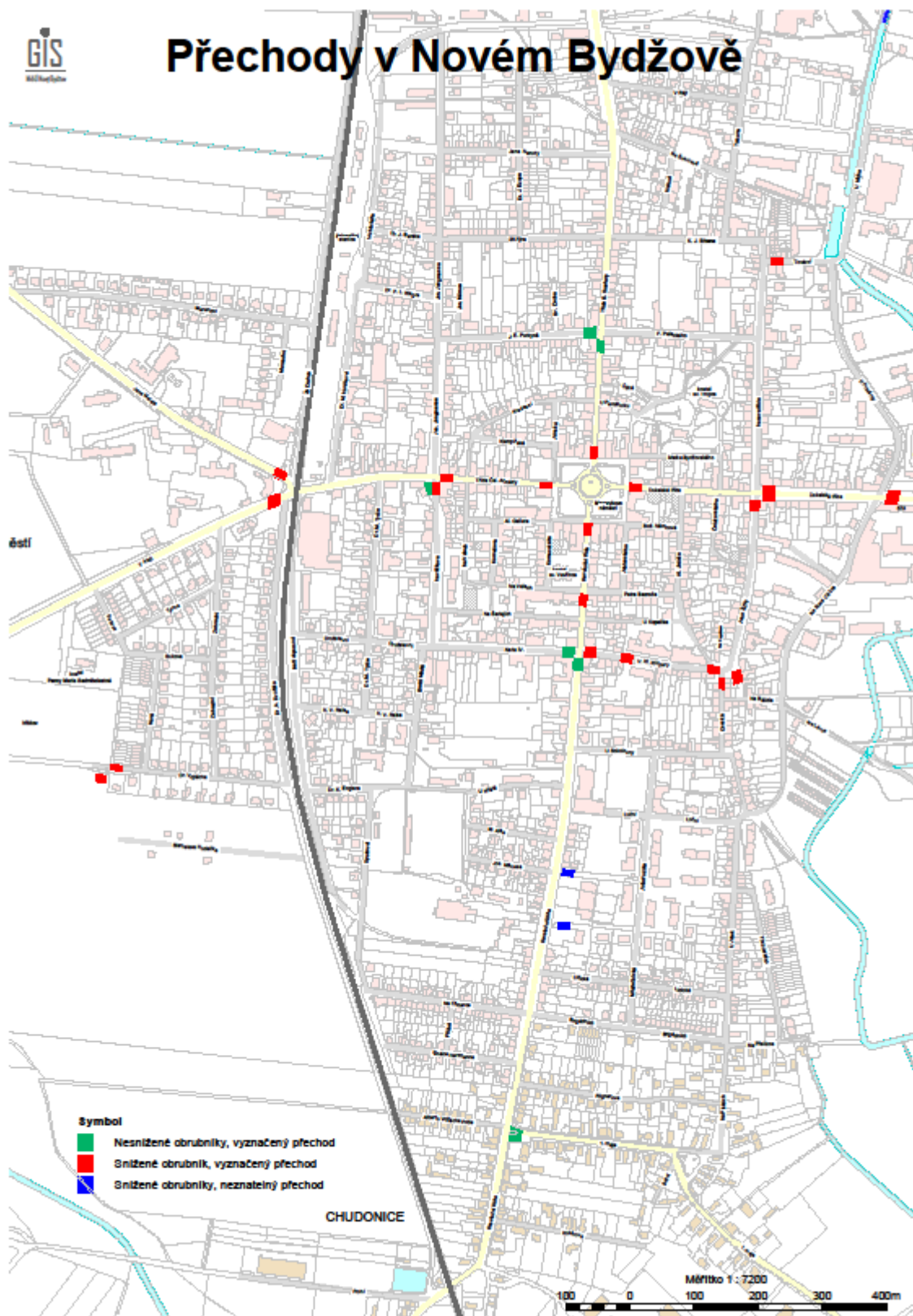
Restaurace v Novém Bydžově nevytváří příznivé prostředí pro pobyt rodičů s dětmi, většina má prostory výhradně pro kuřáky.

6.3.2 Bezpečnost dopravy

Centrum města je dopravním, obchodním i společenským uzlem, je zde největší pohyb osob. Díky úzkým ulicím při vjezdu do náměstí je rychlost projíždějících vozidel nízká. Na čtyřech hlavních ulicích je přechod v bezprostřední blízkosti náměstí.

Bezpečnost dětí při cestě do základních škol je řešena dohledem pracovníků města na dvou hlavních přechodech. Severní a západní část města zajišťuje přechod u „Hvězdy“, cestu k ZŠ V.KL. Klicpery zajišťuje přechod u „soudu“. Služby dohledu jsou zajištěny ráno i odpoledne.

Mapa přechodů

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství, Odbor dopravy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Ve městě je 28 přechodů pro chodce. Exponované přechody na náměstí nevyhovují současným parametrům, o jejich rekonstrukci se neuvažuje. Tyto přechody jsou označeny pouze vodorovným značením, neboť svislé značky není kam umístit. Nové parametry k výstavbě přechodů pro chodce jsou platné od roku 2002 a patří k nim např. speciální osvětlení nad přechodem i ve vozovce. Náklady na nový přechod dle těchto parametrů činí 100 tis. Kč.

Četnost kolizí chodce s vozidlem je 1x do roka.

Občané požadují přechod ul. Revoluční u Penny směr Chlumecká. Tamní opotřebované přechody, na které občané poukazují jsou v majetku Penny.

U Penny u nádraží je vybudován nový přechod, jako jediný z přechodů slouží i jako přejezd pro cyklisty.

Zdroj: Odbor dopravy

7 Volnočasové aktivity umožňující účast více členů rodiny

7.1 Pravidelně se opakující proroďinné akce

Akce	Organizátor	Obvyklý čas realizace
Dětský den	ZŠ Karla IV, DDM	Květen/červen
Vypouštění balónek Ježíškovi	MŠ Sluníčko	prosinec
Rozsvěcení vánočního stromu	MŠ Sluníčko	prosinec
Mikuláš na rynku	OS Na podporu aktivit v NB	prosinec
Starostův pohádkový park	OS Na podporu aktivit v NB	září
Ve školce snad straší	OS Na podporu aktivit v NB + MŠ Palackého	listopad
Novobydžovská Mateřinka	MŠ Sluníčko	březen
Čarodějnice v Mecce	Město NB	duben
Čarodějnice v MŠ Sluníčko	MŠ Sluníčko	duben
Čarodějnice v MŠ Palackého	MŠ Palackého	duben
Pochod na Hrádek	Klub přátel Klicperky	květen
Karlova jízda	ZŠ Karla IV.	květen
Den matek	-	-
Den otců	-	-
Den seniorů	-	-
Národní týden manželství	-	-

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství

Různí pořadatelé nabízí pravidelné akce, kterých se účastní více členů rodiny. V roce 2011 jich je nejméně 12. Akcí zaměřující se vysloveně na „oslavu“ rodiny jako je Den matek, otců či seniorů, se neujala žádná z neziskových organizací ve městě.

7.2 Možnosti neziskových organizací pro společné aktivity rodičů a dětí

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství

V dubnu 2011 bylo kontaktováno 33 neziskových organizací, které se v Novém Bydžově zabývají volnočasovými aktivitami a nezřizuje je město. **38% neziskových organizací umožňuje společné aktivity dospělých a dětí, ostatní jsou cílené pouze pro dospělé nebo pouze pro děti.**

7.3 Volnočasové aktivity v organizacích zřizovaných městem

organizace	aktivita	činnosti	účast
Duha o.p.s.	NZDM DoPatra	stolní tenis šipky fotbálek taneční kroužek vzdělávání	děti a mládež
MŠ Palackého	mažoretky angličtina judo hudební výchova výtvarná výchova tělesná výchova plavání tanečky		děti

MŠ Sluníčko	malí výtvarníci		
	Keramika		
	zobcová flétna		
	dovedné ruce		
	angličtina		
	judo		
	taneční průprava		děti
	Klub maminek		rodiče a děti
Městská knihovna		výpůjčka knih	
		informační vzdělávání	rodiče a děti
Technické služby	koupaliště		rodiče a děti
	zimní stadion	volné bruslení	rodiče a děti
	skate park		rodiče a děti
	sportring		dospělí nebo děti nebo skupiny
	fotbalový stadion		dospělí nebo děti nebo skupiny
ZŠ V.Kl.Klicpery	aerobik		
	angličtina		
	Děti a míč		
	míčové hry		
	florbal		
	keramika		
	kopaná		
	košíková		
	roztleskávačky		
	sborové zpívání		
	šachový kroužek		děti a mládež
ZŠ Karla IV.	hokej		
	Karlováček		
	Keramika		
	Přírodověda		
	sportovní hry		
	judo		
	digitální kamera		
	jazykové kurzy		
	Minirebelky		
	Pidirebelky		
	mažoretky		
	Rebelky		děti a mládež
DDM	klubíčko		rodiče a děti
	vaření		
	dívčí klub		děti a mládež

	hra na kytaru		
	šachy		
	letecký modelář		
	počítače I., II.		
	surfování na internetu		
	psaní všemi 10		
	lední hokej		
	cvičení pro radost		
	stolní tenis		
	tenis		
	volejbal		
	judo		
	pěší turistika		
	cykloturistika		
	myslivecký kroužek		
ZUŠ	hudební obor		děti a mládež
	výtvarný obor		
	dramatický obor		
	taneční obor		

Zdroj: Odbor sociálních věcí a školství

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že nabídka volnočasových aktivit v organizacích zřízených městem je bohatá. Řadu z nich může navštěvovat více členů rodiny.

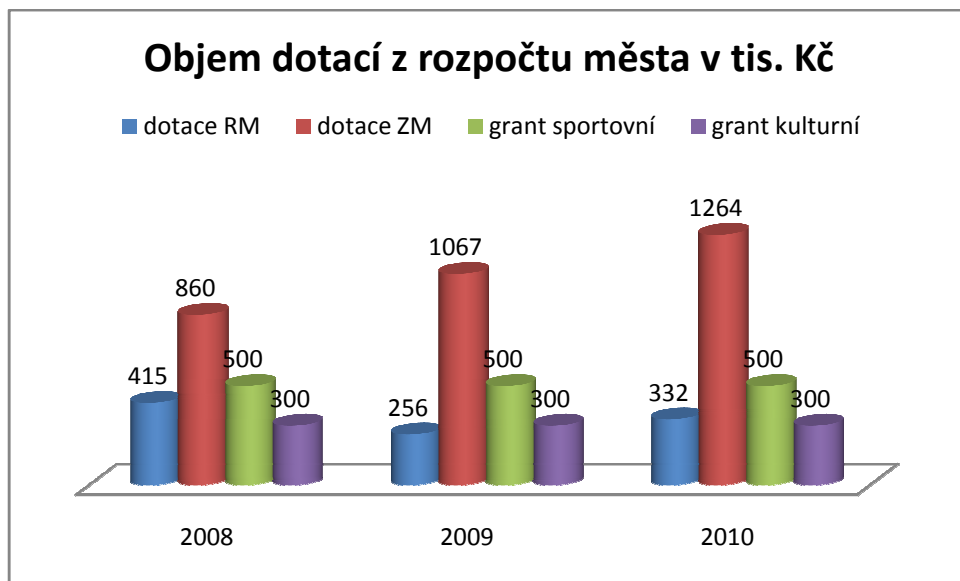
7.4 Podpora rodin Městem Nový Bydžov

Mezi nepřímou podporu rodin lze zahrnout možnost rodičů na rodičovské dovolené využívat prostor obou mateřských škol, kde mohou společně s ostatními rodiči a dětmi trávit čas. Mateřské centrum jako samostatná organizace ve městě není.

7.4.1 Finanční podpora prorodinných aktivit

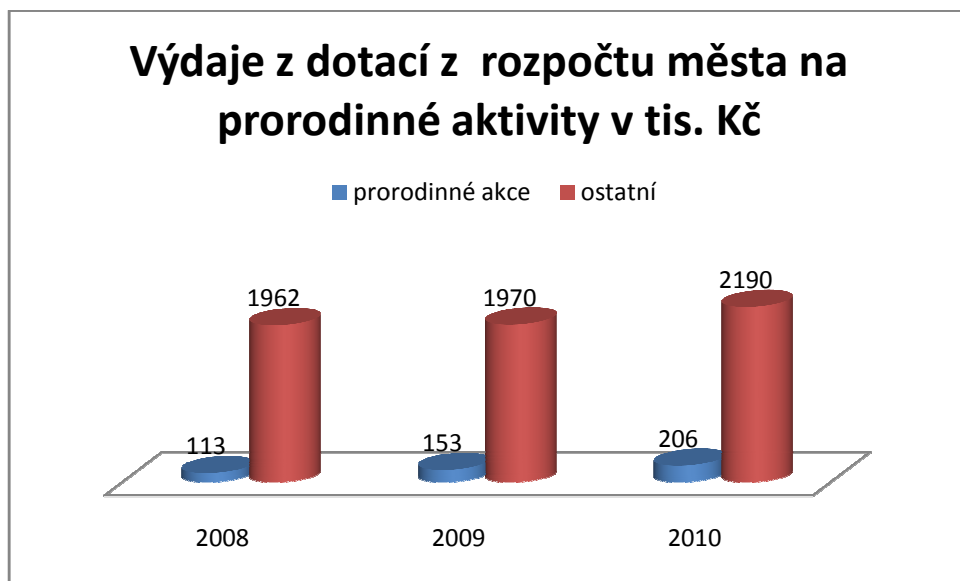
Město nezřizuje dotační titul, do kterého by neziskové organizace mohly žádat dotace na prorodinné aktivity. Zřizuje Sportovní a kulturní grant. Prorodinnou aktivitou je míněna aktivita, kterou může společně dělat nebo se jí aktivně účastnit více členů rodiny a upevňovat tak rodinné vztahy.

Dosud ze stran občanů nebyla vyvinuta žádná aktivita, která by směřovala k vytvoření skupiny nebo sdružení aktivně řešící problémy rodin a která by jako hlavní činnost měla prorodinné aktivity. **Nevznikl tedy zatím ani důvod zřízovat pro to dotační titul.**

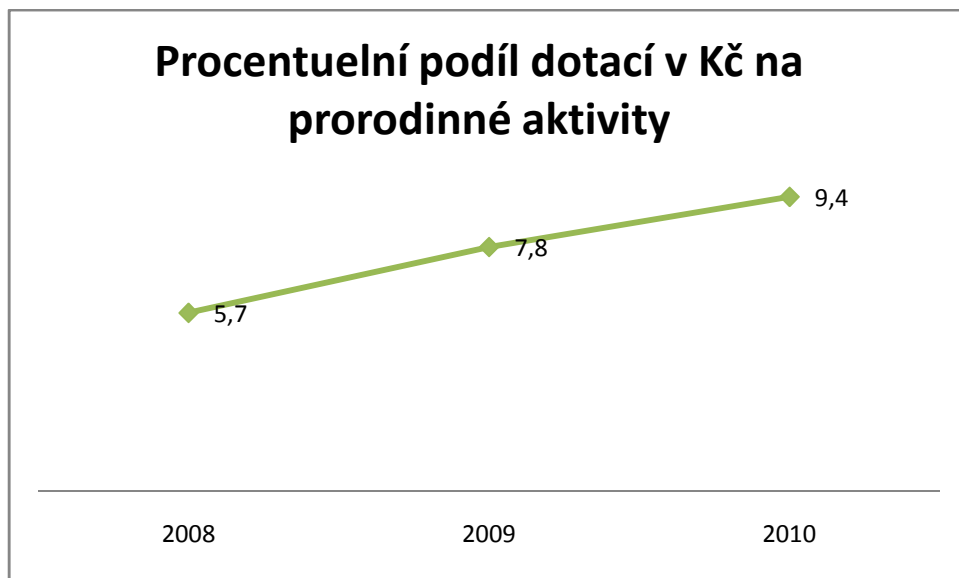

Zdroj: Záznamy kontrolního oddělení Města Nový Bydžov

Z rozpočtu města bylo v roce 2008 vydáno na dotace jiným subjektům celkem 2075 tis. Kč, v roce 2009 2123 tis. Kč a v roce 2010 2396 tis. Kč.

Zdroj: Záznamy kontrolního oddělení Města Nový Bydžov

Zdroj: Záznamy kontrolního oddělení Města Nový Bydžov

Ze dvou výše uvedených grafů vyplývá objem a procento prostředků vydaných na proro­dinné aktivity ve smyslu řečeném v úvodu kapitoly. **Ve třech sledovaných letech je objem vydaných prostředků zvolna zvyšuje, rovněž tak se zvyšuje podíl výdajů na aktivity, které lze označit za proro­dinné.**

7.4.2 Přímá podpora rodin

7.4.2.1 Vítání občánků

Město Nový Bydžov v pravidelných intervalech vítá nové občánky. Jak dárek dostávají památníček, hračku a matky kytičku.

7.4.2.2 Startovací byty pro rodiny a sociální bydlení

Město při poskytování bytů v bytovém fondu postupuje standardním způsobem, uspokojuje žadatele dle délky žádosti a naléhavosti jejich situace. **Pro potřeby mladých rodin s dětmi není vyčleněn žádný počet bytů.**

Ve městě se zvyšuje počet rodin s existenčními problémy a s neschopností platit nájemné a sužby. Ne vždy se do této situace dostávají vlastní vinou. **Sociální bydlení nebo holobyty město ve svém fondu nemá,** ačkoli lze říci, že některé bytové domy jsou nižší kategorie.

Charakteristika sociálního bydlení:

- výstavba je často (ne nutně) podporována z veřejných prostředků;
- poskytovatelem bývá často (ne nutně) veřejný sektor nebo specifické neziskové organizace;
- nájemné je nižší než tržní – reaguje na náklady spojené s držbou a provozem dané bytové nemovitosti, nikoliv na situaci na místním trhu s byty;
- byty jsou určeny pro domácnosti s nižšími příjmy a jsou těmito domácnostmi také užívány, avšak ne vždy ze sta procent.

Charakteristika holobytu:

- nejzákladnější forma bydlení poskytovaná jako náhradní ubytování lidem, kteří byli vystěhováni ze svých původních bytů kvůli neplacení nájemného
- Má jen minimální plochu a příslušenství, často ani WC.

7.4.2.3 Slevy na odpad

Město má zpracovaný systém odpadového hospodářství, jehož **prioritou je podpora třídění odpadu**. Sleva za tříděný odpad je dána za 1 kg komodity (plast, nápojový karton - 1,50Kč, papír – 0,40 Kč). Platba za odpad v NB je místním poplatkem, hrazeným na „hlavu“ (1 trvale hlášená osoba). Částka poplatku se násobí počtem osob v jedné domácnosti. Sleva je odčítána 1 plátcí v rodině, v případě, že by někdo třídil tak dobře, že by se dostal na poplatek 0,- Kč, byla by sleva odčítána z částky dalšího poplatníka v rodině. **Rodiny s dětmi nejsou v platbách za odpad zvýhodňovány.**

7.4.2.4 Rodinné vstupné do městských zařízení

	děti	dospělí	rodinné slevy
zimní stadion	20,-	35,-	x
sportring	pronájem celé plochy		x
koupaliště	35,-	50,-	děti do 3 let v doprovodu osoby starší 18 let zdarma
chata v Poniklé	110,-	200,-	x
městská knihovna	50,- Kč	100,-	x
městské muzeum	5,-	10,-	x

Zdroj: Vnitřní směrnice č. 33 ve znění platném od 1.1.2011

Dle vnitřní směrnice Města Nový Bydžov č. 33 vyplývá, že je zvýhodněno vstupné pro děti (u knihovny roční poplatek) u většiny městských zařízení. Koupaliště má vstup zdarma pro děti do tří let. **Rodinné vstupné, tedy vstupné, kdy se zvýhodňuje společná aktivita rodiny, není v ceníku města stanoveno.**

8 Komunikace s rodinami

Město nezřizuje zvláštní opatření pro komunikaci s rodinami. Komunikaci s rodinami na úrovni výkonu státní správy zajišťuje Odbor sociálních věcí a školství.

Řešení problematiky rodiny na úrovni samosprávy má v kompetenci komise Rady města Komise pro rodinu a sociální věci.

Běžnými komunikačním kanály směrem k rodinám jsou:

- Webové stránky města
- Novobydžovský zpravodaj
- Městský rozhlas
- Měsíční kulturní letáček
- Obálkové informační akce

9 Preference občanů

Zdroj: průzkum názoru občanů, Odbor sociálních věcí a školství, listopad 2010

Z průzkumu, který byl proveden v rodičovské veřejnosti vyplývá, že **občané jako prorodinné opatření ze strany města preferují zajištění startovacích bytů pro mladé rodiny**, u kterých se předpokládá nájemní vztah, přijatelnost nájmu a nižší prostorová výměra.

Dále by rodiče uvítali finanční podporu při vítání nových občánků formou **vkladní knížky s vkladem**.

Uvažujeme-li o vkladu 1000 Kč, znamená to náklad z rozpočtu města cca 80 000 Kč ročně

Třetím preferovaným opatřením bylo prodloužení pracovní doby ve školkách, ovšem poté provedli mateřské školy průzkum mezi rodiči svých dětí a tento zájem se nepotvrdil.

Dále rodiče preferují zavedení **rodinných slev a vstupného na městská sportoviště, zřízení třídy v mateřské škole pro děti od 2 do 3 let**.

Posledním nejvíce preferovaným opatřením je **přání více hřišť**. Toto je v aktuálním řešení Odboru investic a rozvoje města.

10 SHRNU TÍ A ZÁVĚRY

Z průzkumu provedeného v rodičovské veřejnosti, kde vzorkem bylo 292 odpovědí, vyplývá, že 80% dotázaných občanů města se domnívá, že Město Nový Bydžov by mělo rodinu systematicky podporovat.

Demografie a rodinné trendy

V lednu 2011 mělo město 7 043 občanů s hlášeným trvalým pobytem.

Předpokládá se mírné klesání počtu obyvatel celkem, stoupaní počtu seniorů a pozvolné klesání počtu dětí do 14 let v budoucích letech.

V Novém Bydžově je:

- **zhruba 1718 úplných rodin**
 - z toho se závislími dětmi 820 rodin
 - tj. 48% z úplných rodin
- **351 neúplných rodin**
 - z toho 211 se závislími dětmi,
 - tj. 60% z neúplných rodin

V neúplných rodinách je tedy vyšší procento závislých dětí.

Skladba rodin v Novém Bydžově podle typu:

- Rodiny se závislími dětmi, 1031, 35%
- Rodiny bez závislých dětí, 1038, 36%
- Ostatní typy domácností, 858, 29%

Skladba rodin s dětmi úplných i neúplných podle počtu dětí:

- Jedno dítě, 295, 29%
- Dvě děti, 592, 57%
- Tři a více dětí, 144, 14%

Více jak třetinu rodin žijících v Novém Bydžově tvoří rodiny se závislími dětmi. Více jak polovina rodin s dětmi má dvě děti. O jedno dítě pečuje téměř jedna třetina rodin s dětmi, nezanedbatelný není ani počet rodin s více dětmi, je jich zhruba 144. Lidé v Novém Bydžově uzavírají sňatky méně než v předchozích letech. Za posledních šest let stoupl počet narozených dětí, stoupl také počet dětí, které se narodily mimo manželství.

Rodiny se specifickými potřebami

Rodiny s dětmi do 6 let

Ve městě žije cca 300 rodin s dětmi ve věku do 6 let.

Pěstounské a poručnické rodiny

Ve městě nyní žije 5 pěstounských a poručnických rodin, tj. 0,5% z celkového počtu rodin pečujících o závislé děti.

Rozpady rodin s dětmi

Mezi léty 2008 a 2009 stoupl počet rozpadů rodin s dětmi o 100%, ze 7 na 14 ,poté je nárůst mírný. V roce 2010 se v Novém Bydžově rozpadlo 16 rodin s dětmi.

Romské rodiny

V 87 romských domácnostech v Novém Bydžově žije, dle údajů z roku 2010 377 osob.

Počet mužů a žen je vyrovnaný v obou zkoumaných letech. Poměr dětí do 15 let v komunitě je 35,5% (134 dětí).

Pro novobydžovskou romskou komunitu je charakteristický nízký počet členů nad 60 let.

61% párů žije v nesezdaném soužití.

Poměr romských dětí narozených v posledních letech je podle kvalifikovaného odhadu 16% ze všech živě narozených , což o 11 % převyšuje současný poměr romské menšiny vůči většinovému obyvatelstvu.

Roční počet narozených romských dětí se v posledních letech pohybuje nad mediánem 15letého období 8. Výrazný výkyv směrem nahoru byl v roce 2004 v souladu s trendem celé společnosti.

Romských žen v plodném období je 107, z nichž 13 plánuje v následujících 3 letech počít 18 dětí.

Pouze 28% romských žen v plodném věku používá některou z forem antikoncepce, přesto je současné používání antikoncepce tedy téměř třikrát vyšší.

V lednu 2010 je 11 mladých Romů na učilišti nebo střední škole. Vysokou školu nemá žádný Rom, stejně jako před pěti lety.

Romské rodiny při zápisu malých dětí do mateřské školy preferují MŠ Palackého.

Školou povinné děti jsou hlášeny převážně na ZŠ Karla IV., ovšem z celkového počtu romských školou povinných dětí je 53% v ZŠ Palackého.

59% romských školou povinných dětí navštěvuje nějakou volnočasovou aktivitu ať už organizovanou nebo neorganizovanou (NZDM). Aktuálně je preferováno nízkoprahové centrum a školní klub, následuje fotbal a tanec v kroužku „Děti z města“.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V evidenci Nízkorahového zařízení pro děti a mládež DoPatra je 117 osob a bylo vykonáno 5842 úkonů sociálních služeb.

V roce 2008 zavinily romské děti a mládež 43% všech přestupků, 42% činů jinak trestných. Dohledy nad výchovou v roce 2009 byly z 39% případů u romských dětí a mládeže (v roce 2005 to bylo 20%), 32% řešených výchovných problémů bylo v romských rodinách. V náhradní rodinné výchově jsou v 17% případů romské děti.

Positivním jevem je pokles romských dětí v ústavní péči, v roce 2009 nebylo v péči žádné romské dítě. Týrání dětí se v romských rodinách ve sledovaných letech nevyskytovalo.

Rodiny s dítětem se zdravotním postižením

V Novém Bydžově je 24 dětí se zdravotním postižením, o které pečuje 22 rodin.

Z celkového počtu rodin pečující o závislé děti pečují 2% rodin o děti se zdravotním postižením

Děti s postižením z Nového Bydžova mají k dispozici široké spektrum vzdělávacích zařízení s dojezdem 30 km, zejména v Hradci Králové. Pro žáky s mentálním postižením jsou zabezpečeny vzdělávací možnosti přímo v Novém Bydžově. Nejvíce školou povinných dětí se zdravotním postižením z Nového Bydžova navštěvuje Základní školu v Palackého ulici, která se na speciální a praktické vzdělávání zaměřuje.

Spektrum ostatních služeb je dostačující, dle sdělení Odboru sociálních věcí a zdravotnictví nejsou zvláštní požadavky na další typy služeb. V minulosti byly využívány služby rané péče, průběžně jsou využívány speciálně pedagogická centra.

Rodiny ohrožené chudobou

V dubnu 2011 je v Novém Bydžově cca 15 rodin, které lze označit za ohrožené chudobou. Jejich počet za poslední měsíce významně vzrostl. 30% z nich jsou rodiny romské.

Z celkového objemu vyplacených dávek hmotné nouze ve správním obvodu je cca 71% k příjemcům do Nového Bydžova. Z tohoto ukazatele lze usuzovat, že v okolních obcích je míra ohrožení chudobou výrazně nižší. V Novém Bydžově jsou vyplaceny cca 2,14 dávky hmotné nouze na 1000 obyvatel, ovšem v okolním regionu pouze 0,46 dávky na 1000 obyvatel.

Rodiny pečující o seniory a členy se zdravotním postižením

V následujících letech nastane pozvolný nárůst počtu seniorů V roce 2050 bude zastoupení seniorů v novobydžovské populaci 33%.

Ve městě máme 60 rodin, které pečují o svého blízkého ve společné domácnosti.

Dysfunkční rodiny

Za poslední tři roky mírně stoupá počet klientů kurátora pro mládež. Nyní je v péči kurátora 77 dětí a mladistvých.

Ústavní výchova pro nezvládnání výchovy dítěte rodiči bývá ukládána v Novém Bydžově zhruba v jednom případě ročně.

V roce 2010 byli v Novém Bydžově zbaveni rodičovské zodpovědnosti rodiče v jednom případě.

Dohled nad výchovou bývá v Novém Bydžově ustanovován v 1 – 2 případech ročně.

Rodiny s domácím násilím

V Novém Bydžově se počet případů týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte pohybuje od 0,14 do 0,29 případů na 1000 obyvatel (1 – 2 případy ročně), je tedy v mezích národního průměru.

Ročně se ve městě vyskytnou 1-3 případy řešeného domácího násilí.

Služby pro rodiny

Město Nový Bydžov má na svém území obvyklé základní služby, které jsou považovány za služby občanské vybavenosti.

Mateřské školy v Novém Bydžově mají naplněnou kapacitu. Pro 40 dětí, které přišly k zápisu, nemají místo. Z toho 7 dětí by bylo možné umístit až v září 2012. 3 z těchto dětí jsou bydlištěm v v Novém Bydžově. Část dětí je dvouletých, matky zvolily zákonnou možnost být na rodičovské dovolené pouze 2 roky.

MŠ Palackého má kapacitu nyní i od září 2011 115 dětí. Nepřijato 10 dětí a to z obcí Nový Bydžov, Humburky, Zábědov, Lužce a Zachrašťan. Děti patří školským obvodem do Nového Bydžova, byť zde nemají bydliště. O umístění žádalo také jedno dítě z Nechanic.

MŠ Sluníčko má kapacitu nyní i v září 2011 170, vzhledem k speciálním třídám je počet dětí celkem 155. Nepřijato 30 dětí a to z obcí Nový Bydžov, Zábědov, Vysočany, Králíky, Humburky. Děti patří školským obvodem do Nového Bydžova, byť zde nemají bydliště. Dále žádaly o umístění děti Lukové a Barchova, v nichž jsou jiné spádové mateřské školy, obě naplněné.

MŠ Sloupno má kapacitu 58, nepřijali 2 žadatele, z toho jednoho ze Zábědova. V současné době je v MŠ Sloupno umístěno 19 dětí s bydlištěm v Novém Bydžově, se zrakovými vadami.

Je nutné bezodkladně řešit zvýšení kapacity bydžovských mateřských škol o 32 míst, tj. 2 třídy. Dle sdělení ředitelek škol je toto opatření nutné vyřešit do ledna 2012 a potrvá cca 4 – 5 let.

Duha o.p.s. Denní centrum má v době šetření kapacitu naplněnou na 50%. Terénní pečovatelská služba nemá žádného neuspokojeného žadatele o službu v evidenci. Odlehčovací služba – respitní pobyty eviduje 2 neuspokojené žadatele o službu. Krizový byt je využíván častěji než dřív, v roce 2010 a 2011 je obsazen téměř stále. Klub pro pečující má kapacitu 12 klientů, služby jsou poskytovány polovině z možného množství klientů.

Mateřské centrum ve městě není.

Polovina žen dotázaných průzkumem se domnívá, že rodinám služby chybí.

Většina služeb, které ženám ve městě chybí, jednoznačně patří do sféry podnikatelské. Ve městě nikdo takové služby neposkytuje. Nejvíce žádané jsou služby občasného nebo pravidelného hlídání dětí, odvoz dítěte do školky, občasný úklid v domácnosti. Uvedeno ale bylo také hlídání ve školce občas, kdy se matky domnívají, že by mohla školka mít občas prodlouženou provozní dobu. Hlídání seniora standardně nabízí Duha o.p.s.

V roce 2010 byl proveden průzkum u rodičů dětí v mateřských školách – výrazný zájem o prodlouženou provozní dobu mateřských škol se nepotvrdil.

Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny

Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny u zaměstnavatelů v Novém Bydžově a nejbližším okolí

Celkový počet pracovních míst u 44 zaměstnavatelů dotázaných průzkumem činí 1920 míst. Z toho je 54% míst obsazeno muži a 46% ženami.

Z celkového počtu 1920 míst je 83 na krácený pracovní úvazek, tedy 3%.

Podpora slučitelnosti zaměstnání a rodiny u organizací zřizovaných městem

Město Nový Bydžov a jím zřízené organizace jsou významnými zaměstnavateli ve městě. Celkem zaměstnávají 290 zaměstnanců.

Z 290 zaměstnanců je 194 žen, tj. ženy tvoří 67% pracovních sil u Města a organizací města.

Z 290 pracovních míst je 38, tj. 13% pozic na krácený pracovní úvazek.

Z výše uvedených dat jednoznačně vyplývá, že prorodinné chování vůči zaměstnancům v Novém Bydžově více naplňují veřejné služby než soukromé firmy.

Městský prostor přátelský rodině

Parky a dětská hřiště

Z průzkumu vyplývá, že v integrovaných obcích, kde jsou parky zároveň hřišti, je vybavenost mnohem vyšší. Parky v Novém Bydžově mají vybavení zastaralé a nevyhovující, s žádnými moderními prvky.

Dětská hřiště přímo ve městě jsou vždy součástí areálu. Žádné z nich nemá statut „veřejné a volně přístupné“. V integrovaných obcích, kde je riziko vandalství nižší jsou hřiště nová a dobře vybavená. Ve dvou integrovaných obcích budou hřiště realizována v roce 2011 a přímo ve městě jsou plánována další 3 hřiště – volně přístupná.

Přizpůsobení veřejných prostor potřebám rodin

Šetřeny byly budovy služeb pro veřejnost, kde je pravděpodobné čekání delší než 15 minut. Z průzkumu je patrné, že přizpůsobení prostor potřebám rodin s malými dětmi není prioritou ani veřejné správy, ani soukromých poskytovatelů služeb. Dobře jsou vybaveny služby zacílené na děti, jako např. dětské lékaři nebo městské koupaliště. Vstříc rodinám vychází také ordinace gynekologů MUDr. Kulich a MUDr. Cee. Prostředí přátelské rodině vytváří také Česká spořitelna. Zcela nejlepší z tohoto úhlu pohledu je budova Policie České republiky. Nejhorší vybavené budovy z hlediska prostředí přátelské rodině jsou budovy města, zejména budova městského úřadu, kde je značný pohyb osob s dětmi.

Restaurace v Novém Bydžově nevytváří příznivé prostředí pro pobyt rodičů s dětmi, většina má prostory výhradně pro kuřáky.

Bezpečnost dopravy

Bezpečí dětí na cestě do školy zajišťuje město stálým dohledem pracovníků města.

Ve městě je 28 přechodů. Exponované přechody na náměstí nevyhovují současným parametrům

Četnost kolizí chodce s vozidlem je 1x do roka.

Volnočasové aktivity umožňující účast více členů rodiny

Pravidelně se opakující proroďinné akce

Různí pořadatelé nabízí pravidelné akce, kterých se účastní více členů rodiny. V roce 2011 jich je nejméně 12. Akcí zaměřující se vysloveně na „oslavu“ rodiny jako je Den matek, otců či seniorů, se neujala žádná z neziskových organizací ve městě.

Možnosti neziskových organizací pro společné aktivity rodičů a dětí

V dubnu 2011 bylo kontaktováno 33 neziskových organizací, které se v Novém Bydžově zabývají volnočasovými aktivitami a nezřizuje je město. **38% neziskových organizací umožňuje společné aktivity dospělých a dětí, ostatní jsou cílené pouze pro dospělé nebo pouze pro děti.**

Volnočasové aktivity v organizacích zřizovaných městem

Nabídka volnočasových aktivit v organizacích zřizovaných městem je bohatá. Řadu z nich může navštěvovat více členů rodiny.

Podpora rodin Městem Nový Bydžov

Město nezřizuje dotační titul, do kterého by neziskové organizace mohly žádat dotace na prarodinné aktivity. Zřizuje Sportovní a kulturní grant.

Dosud ze stran občanů nebyla vyvinuta žádná aktivita, která by směřovala k vytvoření skupiny nebo sdružení aktivně řešící problémy rodin a která by jako hlavní činnost měla prarodinné aktivity. Nevznikl tedy zatím ani důvod zřizovat pro to dotační titul.

Z rozpočtu města bylo v roce 2008 vydáno na dotace jiným subjektům celkem 2075 tis. Kč, v roce 2009 2123 tis. Kč a v roce 2010 2396 tis. Kč.

Ve posledních třech sledovaných letech se objem i procentuelní podíl prostředků vydaných Městem na aktivity, které lze označit za prarodinné, zvyšuje, v rámci rozdělovaných grantů města.

Město Nový Bydžov v pravidelných intervalech vítá nové občánky. Jak dárek dostávají památníček, hračku a matky kytičku.

Pro potřeby mladých rodin s dětmi není vyčleněn žádný počet bytů.

Ve městě se zvyšuje počet rodin s existenčními problémy a s neschopností platit nájemné a služby. Sociální bydlení nebo holobyty město ve svém fondu nemá, ačkoli lze říci, že některé bytové domy jsou nižší kategorie.

Město má zpracovaný systém odpadového hospodářství, jehož prioritou je podpora třídění odpadu. Sleva za tříděný odpad je dána za 1 kg komodity (plast, nápojový karton - 1,50Kč, papír - 0,40 Kč). Platba za odpad v NB je místním poplatkem, hrazeným na „hlavu“ (1 trvale hlášená osoba). Částka poplatku se násobí počtem osob v jedné domácnosti. Sleva je odčítána 1 plátcí v rodině, v případě, že by někdo třídil tak dobře, že by se dostal na poplatek 0,-- Kč, byla by sleva odčítána z částky dalšího poplatníka v rodině. Rodinám s dětmi není sleva poskytována.

Dle vnitřní směrnice Města Nový Bydžov č. 33 vyplývá, že je zvýhodněno vstupné pro děti (u knihovny roční poplatek) u většiny městských zařízení. Koupaliště má vstup zdarma pro děti do tří let. Rodinné vstupné, tedy vstupné, kdy se zvýhodňuje společná aktivita rodiny, není v ceníku města stanoveno.

Komunikace s rodinami

Město nezřizuje zvláštní opatření pro komunikaci s rodinami. Komunikaci s rodinami na úrovni výkonu státní správy zajišťuje Odbor sociálních věcí a školství.

Řešení problematiky rodiny na úrovni samosprávy má v kompetenci komise Rady města Komise pro rodinu a sociální věci.

Běžnými komunikačním kanály směrem k rodinám jsou:

- Webové stránky města
- Novobydžovský zpravodaj
- Městský rozhlas
- Měsíční kulturní letáček
- Obálkové informační akce

Preference občanů

Z průzkumu, který byl proveden v rodičovské veřejnosti vyplývá, že občané jako prorodinné opatření ze strany města preferují zajištění startovacích bytů pro mladé rodiny, u kterých se předpokládá nájemní vztah, přijatelnost nájmu a nižší prostorová výměra.

Dále by rodiče uvítali finanční podporu při vítání nových občánků formou vkladní knížky s vkladem.

Třetím preferovaným opatřením bylo prodloužení pracovní doby ve školkách, ovšem poté provedli mateřské školy průzkum mezi rodiči svých dětí a tento zájem se nepotvrdil.

Dále rodiče preferují zavedení rodinných slev a vstupného na městská sportoviště, zřízení třídy v mateřské škole pro děti od 2 do 3 let .

Posledním nejvíce preferovaným opatřením je přání více hřišť. Toto je v aktuálním řešení Odboru investic a rozvoje města.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz